

ΕΝΤΥΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΠΛΑΝΟΥ

Η ενσωμάτωση του χώρου πρασίνου στη διδασκαλία, δημιουργεί μαθησιακές εμπειρίες και ευκαιρίες για την επανασύνδεση του ατόμου με τη φύση, την ενίσχυση της βαθύτερης κατανόησης της περιβαλλοντικής αειφορίας και προάγει παράλληλα τη διαθεματική μάθηση. Η αξιοποίηση των χώρων πρασίνου ως εργαλείο διδασκαλίας και μάθησης μπορεί να προσφέρει πρακτικές εμπειρίες και γνώσεις στους μαθητές/μαθήτριες να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο του Αναλυτικού Προγράμματος ειδικότερα της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, αλλά και στο πλαίσιο των Αναλυτικών Προγραμμάτων των άλλων μαθημάτων.

Για την Προδημοτική και Δημοτική Εκπαίδευση το συγκεκριμένο πρόγραμμα μπορεί να αποτελέσει το ζήτημα για τον σχεδιασμό της Αειφόρου Περιβαλλοντικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΑΠΕΠ) του σχολείου. Για τη Μέση Γενική Εκπαίδευση (ΜΓΕ) και τη Μέση Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΜΤΕΕΚ) η διαμόρφωση του πράσινου χώρου μπορεί να αποτελέσει πρόγραμμα της σχολικής μονάδας.

Πρακτικές τεχνικές

Ποιες πρακτικές τεχνικές δημιουργίας, συντήρησης, αναβάθμισης και εκμετάλλευσης κήπων θα εφαρμόσετε και πώς θα τις ενσωματώσετε στη διδασκαλία σας;

(πχ. Συνοδευτική φύτευση – διερεύνηση βέλτιστων συνδυασμών συνοδευτικών φυτεύσεων και πρακτική επαλήθευση, Φύτευση ενδημικών φυτών – έρευνα για τα ενδημικά φυτά της περιοχής και του τόπου μας και των πλεονεκτημάτων τους έναντι της φύτευσης άλλων φυτών, Προστασία της άγριας ζωής – δημιουργία ενδιαιτημάτων, φωλιών, ξενοδοχείων εντόμων για την ενίσχυση των πληθυσμών των πουλιών, των πεταλούδων, της μέλισσας, Κομποστοποίηση – χρήση ψηφιακών εφαρμογών για την εκμάθηση των μυστικών της κομποστοποίησης και εφαρμογή compost data sensor app, κ. λ. π)

Η ενσωμάτωση του χώρου πρασίνου στη διδασκαλία προσφέρει μοναδικές μαθησιακές εμπειρίες που επανασυνδέουν τους μαθητές με τη φύση αναπτύσσοντας μια βαθύτερη κατανόηση των οικολογικών διαδικασιών και της βιοποικιλότητας. Αυτή η άμεση επαφή με το φυσικό περιβάλλον τους ενθαρρύνει να σκέφτονται κριτικά σχετικά με την αειφορία, κατανοώντας τη σημασία της προστασίας του πλανήτη. Η αξιοποίηση των φυσικών χώρων στην εκπαίδευση συμβάλλει στη διαμόρφωση περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων πολιτών, έτοιμων να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του μέλλοντος.

Για την αποτελεσματική δημιουργία, συντήρηση, αναβάθμιση και εκμετάλλευση του χώρου πρασίνου, σκοπεύουμε να εφαρμόσουμε τις παρακάτω πρακτικές τεχνικές. Αυτές οι πρακτικές θα προσφέρουν βιωματικές μαθησιακές εμπειρίες, ενισχύοντας τη σύνδεση των μαθητών με το περιβάλλον και προάγοντας τη συνεργασία και την κριτική σκέψη.

1. Αναβάθμιση του Χώρου: Η δημιουργία χώρων πρασίνου στο σχολείο μας θα συμβάλει αναμφίβολα στην αναβάθμιση του χώρου του σχολείου αλλά και της ευρύτερης περιοχής προσθέτοντας θετικά στη γενική προσπάθεια του Δήμου Πάφου για αναβάθμιση του κέντρου της πόλης μας δημιουργώντας χώρους όμορφους και ταυτόχρονα χρήσιμους. Η εισήγησή μας βασίζεται στη δημιουργία υπαίθριων τάξεων ή χώρων δραστηριοτήτων, όπου οι μαθητές θα μπορούν να κάνουν μάθημα έξω από την τάξη, να διεξάγουν πειράματα, να μελετούν ή να συμμετέχουν σε δημιουργικές δραστηριότητες. Εκτός από το μάθημα, στους χώρους πρασίνου

που θα δημιουργηθούν θα μπορούσε να γίνει οργάνωση εργαστηρίων και εκπαιδευτικών παιχνιδιών, ημερίδων και πανηγυριών με την εμπλοκή κι άλλων φορέων για την εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν. Τα παιδιά θα μπορούσαν να εμπλακούν σε εκπαιδευτικά πρότζεκτ και προγράμματα που θα συνδυάζουν τη θεωρία με την πράξη, όπως η ανάπτυξη θεματικών εργασιών γύρω από την αειφορία και την προστασία του περιβάλλοντος τις οποίες θα μπορούσαν να παρουσιάσουν σε σχολικές εκδηλώσεις στον χώρο πρασίνου του σχολείου. Πέρα από τα πιο πάνω, ο χώρος πρασίνου του σχολείου μας θα χρησιμοποιείται και ως χώρος χαλάρωσης, ξεκούρασης και ηρεμίας. Ιδιαίτερα ο χώρος πρασίνου στη δυτική πλευρά καθώς και στο κεντρικό πλακόστρωτο θα τυγχάνει καθημερινής χρήσης από τα παιδιά αφού θα είναι από τη μια ο χώρος διαλείμματος και από την άλλη ο χώρος όπου τα παιδιά θα φυτεύουν εποχιακά φυτά και θα απολαμβάνουν την ομορφιά και τη σκιά που θα δημιουργηθεί.

2. Σχεδίαση και Δημιουργία: Οι μαθητές θα συμμετέχουν ενεργά τόσο στη σχεδίαση του χώρου πρασίνου όσο και σε όλα τα στάδια της δημιουργίας, κάνοντας εισηγήσεις τοποιοτέχνησης, μελετώντας τις ανάγκες των φυτών και τον κατάλληλο προσανατολισμό, προτείνοντας λύσεις ανάλογα με τα προβλήματα που προκύπτουν κτλ. Θα αποκτήσουν γνώσεις, θα πειραματιστούν, θα κοπιάσουν για την περιποίηση του χώρου και γενικά θα έχουν λόγο στη λήψη των αποφάσεων.

3. Καλλιέργεια και Συντήρηση: Προτείνουμε τη δημιουργία 6 παρτεριών στον μπροστινό χώρο πρασίνου, ένα για κάθε τάξη, έναν χώρο που θα χρησιμοποιείται ως υπαίθρια τάξη και ως χώρος ξεκούρασης στην ανατολική πλευρά του σχολείου, έναν χώρο στα ανατολικά που θα χρησιμοποιείται το διάλειμμα και θα φυτεύονται από τα παιδιά εποχιακά φυτά ανάμεσα στα ορθόκλινα κυπαρίσσια που θα φυτευτούν αλλά και κάτω από το μεγάλο δέντρο που ήδη υπάρχει – 6 παρτέρια, ένα για κάθε τάξη - και τέλος έναν χώρο σκίασης με δύο δέντρα που θα φυτευτούν στην κεντρική πλακοστρωμένη αυλή του σχολείου. Στους χώρους αυτούς οι μαθητές κάθε τάξης θα εμπλακούν ενεργά και με πρόγραμμα στη διαμόρφωση και στη συντήρηση τους καλλιεργώντας έτσι την υπευθυνότητα και συνειδητοποιώντας τον σπουδαίο τους ρόλο στο πρασίνισμα του σχολείου τους αλλά και της ευρύτερης περιοχής στην οποία ζουν.

4. Βιολογική Καλλιέργεια: Προγραμματίζουμε τη χρήση βιολογικών μεθόδων καλλιέργειας χωρίς χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα. Οι μαθητές θα παρακολουθούν την πορεία ανάπτυξης των φυτών, θα καταγράφουν στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη τους όπως το ύψος, το χρώμα των φύλλων, ο αριθμός των φύλλων, οι ανάγκες των φυτών, τα παράσιτα και τα ζιζάνια που εμφανίζονται, τις ασθένειες των φυτών και θα παρασκευάζουν βιολογικά σκευάσματα για αντιμετώπιση των προβλημάτων που παρατηρούνται. Έτσι οι μαθητές θα μπορούν να μάθουν για την αλυσίδα τροφής και την αειφορία.

5. Συνοδευτική Φύτευση: Οι μαθητές θα συμμετέχουν ενεργά στη συνοδευτική φύτευση αναγνωρίζοντας την ως μια οικολογική τεχνική όπου φυτεύονται μαζί φυτά που αλληλοϋποστηρίζονται, ενισχύοντας την ανάπτυξή τους, απωθώντας παράσιτα ή βελτιώνοντας την ποιότητα του εδάφους. Οι μαθητές μπορούν να παίξουν ενεργό ρόλο σε αυτήν τη διαδικασία στον χώρο πρασίνου, αναλαμβάνοντας δράση:

α. Συμμετοχή στον σχεδιασμό της φύτευσης:

Έρευνα: Οι μαθητές θα ερευνήσουν ποια φυτά ταιριάζουν μεταξύ τους.

Δημιουργία χάρτη φύτευσης: Θα σχεδιάσουν έναν χάρτη του κήπου, υποδεικνύοντας πού θα φυτευτεί κάθε φυτό.

Οργάνωση συζήτησης: Συμμετοχή σε συναντήσεις για να συζητήσουν τις ιδέες τους και να πάρουν αποφάσεις για τη φύτευση.

β. Πρακτική εφαρμογή:

Προετοιμασία του εδάφους: Οι μαθητές μπορούν να καθαρίσουν το έδαφος, να αφαιρέσουν τα ζιζάνια και να το εμπλουτίσουν με κομπόστ.

Φύτευση: Να φυτεύσουν τα συνοδευτικά φυτά σε σωστές αποστάσεις σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

Κατασκευή φυσικών περιφράξεων: Χρήση ξύλων ή πέτρινων μονοπατιών γενικά στον χώρο πρασίνου αλλά και μέσα στα παρτέρια για διαχωρισμό των φυτών και ευκολία στη φροντίδα.

γ. Φροντίδα και παρακολούθηση:

Πότισμα και άρδευση: Θα αναλάβουν τη φροντίδα του ποτίσματος και την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών εξοικονόμησης νερού.

Παρακολούθηση της ανάπτυξης: Καταγραφή παρατηρήσεων για την ανάπτυξη των φυτών και τυχόν προβλημάτων (π.χ. παράσιτα ή ασθένειες).

Χειρισμός φυσικών μεθόδων προστασίας: Εφαρμογή οικολογικών λύσεων, όπως ψεκασμός με αφέψημα βοτάνων για την αντιμετώπιση εντόμων.

δ. Εκπαιδευτικές δράσεις:

Καταγραφή δεδομένων: Καταγραφή των αποτελεσμάτων της συνοδευτικής φύτευσης για μελλοντική χρήση. Αυτή η καταγραφή μαζί και με άλλες θα γίνεται στο «Ημερολόγιο του κήπου μας» το οποίο θα είναι ευθύνη του Κεντρικού Μαθητικού Συμβουλίου του σχολείου.

Δημιουργία οδηγών: Δημιουργία φυλλαδίων ή παρουσιάσεων με οδηγίες για συνοδευτική φύτευση.

Διαμοιρασμός γνώσης: Παρουσίαση για τα οφέλη και τις εμπειρίες από τη διαδικασία.

ε. Δημιουργία βιωματικών δράσεων:

Εργαστήρια συνοδευτικής φύτευσης: Διοργάνωση δραστηριοτήτων όπου μαθητές όλων των τάξεων μαθαίνουν πώς να φυτεύουν συνοδευτικά φυτά.

Καλλιέργεια συνεργασίας: Συνεργασία σε μικρές ομάδες, με καθεμία τάξη να έχει την ευθύνη διαφορετικών παρτεριών, αλλά και μέσα σε κάθε τάξη δημιουργία ομάδων με διαφορετικές ευθύνες που θα εναλλάσσονται εκ περιτροπής.

στ. Καλλιέργεια συνεργασίας με την κοινότητα:

Συνεργασία με ειδικούς: Πρόσκληση γεωπόνων ή κηπουρών για να μοιραστούν τις γνώσεις τους.

Διασύνδεση με την τοπική κοινωνία: Δημιουργία δεσμών με γονείς ή τοπικούς φορείς για την παροχή πόρων ή βοήθειας.

ζ. Ανάδειξη αποτελεσμάτων:

Διαγωνισμοί ή εκθέσεις: Συμμετοχή σε διαγωνισμούς για πράσινες πρωτοβουλίες.

Μοίρασμα προϊόντων: Αν τα φυτά παράξουν προϊόντα – π.χ. αρωματικά φυτά - οι μαθητές μπορούν να οργανώσουν μικρά παζάρια ή να μοιραστούν τα προϊόντα με την τοπική κοινότητα.

6. Φύτευση Ενδημικών Φυτών / Δημιουργία Οικοσυστημάτων: *Καλλιέργεια τοπικών φυτών που προσελκύουν έντομα και πουλιά, προάγοντας τη βιοποικιλότητα. Οι μαθητές θα κατανοήσουν τη σημασία των οικοσυστημάτων και της ισορροπίας τους. Θα ερευνήσουν τα ενδημικά φυτά της περιοχής και τα πλεονεκτήματά τους, όπως η προσαρμοστικότητα στο κλίμα και η συντήρηση της τοπικής βιοποικιλότητας αλλά και τα οφέλη των τοπικών φυτών για το οικοσύστημα γενικά και την πολιτιστική κληρονομιά. Θα μελετηθούν οι επιλογές των Κυπρίων διαχρονικά για δέντρα που φυτεύονταν στις αυλές / προσόψεις των σπιτιών και τους λόγους των επιλογών αυτών. Αυτή η δραστηριότητα θα συνδυαστεί με επισκέψεις σε*

τοπικά οικοσυστήματα και στα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που προσφέρουν σχετικά προγράμματα.

7. Προστασία της Άγριας Ζωής: Τα παιδιά θα σχεδιάσουν και θα κατασκευάσουν ενδιαιτήματα, φωλιές και "ξενοδοχεία εντόμων". Αυτό θα προσφέρει στους μαθητές μια πρακτική κατανόηση της οικολογικής σημασίας της διατήρησης της άγριας ζωής.

8. Κομποστοποίηση: Προτείνουμε την εφαρμογή τεχνικών κομποστοποίησης με σκοπό τη μείωση αποβλήτων και την παραγωγή φυσικού λιπάσματος. Οι μαθητές με αυτόν τον τρόπο θα μάθουν για τον κύκλο των υλικών και τη σημασία της ανακύκλωσης. Θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν ψηφιακές εφαρμογές για να μάθουν τις βασικές αρχές της κομποστοποίησης και θα εφαρμόσουν το "Compost Data Sensor App" για την παρακολούθηση της διαδικασίας κομποστοποίησης. Έτσι, θα αναπτύξουν δεξιότητες ανάλυσης και παρακολούθησης.

9. Διαχείριση Υδάτων: Η διαχείριση των υδάτων σε έναν σχολικό χώρο πρασίνου αποτελεί σημαντικό βήμα για την εξοικονόμηση φυσικών πόρων, την εκπαίδευση των μαθητών σε περιβαλλοντικά θέματα και την ανάπτυξη υπεύθυνων συμπεριφορών.

- Αρχικά προτείνουμε τη χρήση συστήματος στάγδην άρδευσης. Η τοποθέτηση συστήματος άρδευσης με σταγόνες περιορίζει τη σπατάλη νερού και η ρύθμιση του συστήματος να λειτουργεί τις πρώτες πρωινές ώρες προκαλεί λιγότερη εξάτμιση.
- Χρήση ενδημικών και ξηροφυτικών Φυτών: Επιλογή φυτών που είναι ανθεκτικά στην ξηρασία και χρειάζονται λιγότερο νερό.
- Εφαρμογή Εδαφοκάλυψης: Προτείνουμε τη χρήση φυσικών υλικών, όπως θρυμματισμένα φύλλα και κλαδιά από κλαδέματα, για την κάλυψη του εδάφους και την ελαχιστοποίηση της εξάτμισης.
- Ανακύκλωση Νερού: Επαναχρησιμοποίηση νερού από την κεντρική βρύση του σχολείου
- Τακτική Συντήρηση: Έλεγχος και επισκευή των σωλήνων και συστημάτων άρδευσης για αποφυγή διαρροών.

Σε όλη τη διαδικασία οι μαθητές θα συμμετέχουν ενεργά και δημιουργικά αποκτώντας γνώσεις και δεξιότητες. Θα γίνουν μαθήματα για τη σημασία της εξοικονόμησης νερού, για τον κύκλο του νερού και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Οι μαθητές θα οργανωθούν σε ομάδες και θα αναλάβουν την παρακολούθηση του συστήματος άρδευσης μέσα στα πλαίσια της φροντίδα του χώρου πρασίνου του σχολείου μας. Θα αναλαμβάνουν τον ρόλο του «φύλακα του νερού» για την επίβλεψη της εφαρμογής των πρακτικών εξοικονόμησης. Θα δημιουργήσουν αφίσες και παρουσιάσεις για τη σημασία της σωστής χρήσης του νερού. Η εμπλοκή των μαθητών σε τέτοιες δράσεις όχι μόνο συμβάλλει στη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, αλλά τους δίνει και τη δυνατότητα να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας, υπευθυνότητας και περιβαλλοντικής συνείδησης.

Γενικά όλες αυτές οι πρακτικές μπορούν να ενσωματωθούν στη διδασκαλία μέσα από διαθεματικά προγράμματα, επιτρέποντας στους μαθητές να συνδύσουν θεωρητική και πρακτική γνώση, ενώ ταυτόχρονα ενισχύουν την αίσθηση της ευθύνης και της συνείδησης για το περιβάλλον.

Παιδαγωγικές μέθοδοι

Ποιες παιδαγωγικές μεθόδους θα αξιοποιήσετε και με ποιον τρόπο; (Περιγράψτε τις δραστηριότητες και τον τρόπο με τον οποίο θα τις υλοποιήσετε.)

Για την εφαρμογή του προγράμματος, θα αξιοποιήσουμε τις εξής παιδαγωγικές μεθόδους:

1. **Βιωματική / Διερευνητική Μάθηση:** Ο χώρος πρασίνου του σχολείου θα λειτουργεί ως ζωντανό εργαστήριο που ενισχύει τη βιωματική και διερευνητική μάθηση, προσφέροντας στους μαθητές τη δυνατότητα να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη και να αποκτήσουν μια ολιστική κατανόηση του περιβάλλοντος. Μέσα από τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τη φύση, οι μαθητές μαθαίνουν μέσω εμπειριών και πειραματισμού. Συγκεκριμένα παραδείγματα:

Καλλιέργεια Φυτών:

Δραστηριότητα: Οι μαθητές φυτεύουν σπόρους, φροντίζουν τα φυτά και παρατηρούν την ανάπτυξή τους.

Μαθησιακά οφέλη: Μαθαίνουν για τον κύκλο ζωής των φυτών, τις ανάγκες τους (φως, νερό, θρεπτικά συστατικά) και τη βιοποικιλότητα.

Δημιουργία Κομπόστ:

Δραστηριότητα: Κατασκευή κομπόστ από οργανικά απορρίμματα.

Μαθησιακά οφέλη: Μαθαίνουν για την ανακύκλωση, τη διάσπαση της οργανικής ύλης και τη σημασία του εμπλουτισμένου εδάφους για την καλλιέργεια.

Κατασκευή Συστήματος Άρδευσης:

Δραστηριότητα: Σχεδιάζουν και κατασκευάζουν ένα απλό σύστημα στάγδην άρδευσης.

Μαθησιακά οφέλη: Κατανοούν τη σημασία της εξοικονόμησης νερού και την εφαρμογή των φυσικών επιστημών.

Οι μαθητές θα συμμετέχουν σε πρακτικές δραστηριότητες, όπως η φύτευση και η φροντίδα των φυτών, θα μάθουν για τη σημασία τους για το περιβάλλον, μέσα από την άμεση εμπειρία. Ταυτόχρονα θα ακολουθούν την επιστημονική μέθοδο εργασίας όπως αυτή ακολουθείται στο πρόγραμμα του μαθήματος «Φυσικές Επιστήμες» η οποία αποτελείται από τα πιο κάτω βήματα:

- Διατύπωση υποθέσεων / Ερευνητικών ερωτήσεων: Τα παιδιά θέτουν ερωτήματα όπως "Ποια είδη φυτών υπάρχουν στον κήπο;" και διατυπώνουν υποθέσεις όπως "Η θερμοκρασία επηρεάζει την ανάπτυξη των φυτών".

- Πείραμα / Παρατήρηση / Καταγραφή μετρήσεων: Συλλέγουν δεδομένα μέσω παρατήρησης, καταγραφής και μέτρησης, χρησιμοποιώντας φύλλα παρατήρησης ή ψηφιακές εφαρμογές.

- Ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων / Εξαγωγή Συμπερασμάτων: Αναλύουν τα δεδομένα που συλλέγουν, καταλήγοντας σε συμπεράσματα και απαντώντας στα ερευνητικά ερωτήματα. Πιο συγκεκριμένα παραδείγματα:

Πειράματα με το Έδαφος:

Δραστηριότητα: Δοκιμή διαφορετικών τύπων εδάφους για την ανάπτυξη φυτών.

Ερωτήματα προς διερεύνηση: Ποιο έδαφος είναι πιο αποδοτικό για συγκεκριμένα φυτά; Τι διαφορές υπάρχουν στην αποστράγγιση και στη συγκράτηση νερού;

Παρατήρηση της Βιοποικιλότητας:

Δραστηριότητα: Οι μαθητές καταγράφουν έντομα, πουλιά ή μικροοργανισμούς που επισκέπτονται τον κήπο.

Ερωτήματα προς διερεύνηση: Πώς τα έντομα επηρεάζουν τη γονιμοποίηση; Ποιες σχέσεις αλληλεξάρτησης υπάρχουν στον κήπο;

Πειραματισμός με Συνοδευτική Φύτευση:

Δραστηριότητα: Οι μαθητές φυτεύουν διαφορετικούς συνδυασμούς φυτών και παρατηρούν την ανάπτυξή τους.

Ερωτήματα προς διερεύνηση: Πώς η συμβίωση μεταξύ φυτών βελτιώνει την ανάπτυξή τους;

2. **Διαθεματική Προσέγγιση:** Η διαθεματική προσέγγιση συνδέει διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα, προάγοντας την ολιστική μάθηση και ενισχύοντας τη συνεργασία και τη δημιουργικότητα των μαθητών. Μέσα από την ενσωμάτωση δραστηριοτήτων που αφορούν τον χώρο πρασίνου σε διάφορα μαθήματα, οι μαθητές κατανοούν πώς αλληλεπιδρούν οι επιστήμες, οι τέχνες και η κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα κάποια παραδείγματα σύνδεσης μαθημάτων είναι:

α. Φυσικές Επιστήμες:

Δραστηριότητα: Μελέτη της φωτοσύνθεσης.

Σύνδεση με τον κήπο: Παρατήρηση φυτών στον κήπο και ανάλυση της σχέσης τους με το φως, το νερό και το διοξείδιο του άνθρακα.

Διαθεματική σύνδεση:

Μαθηματικά: Μέτρηση της ανάπτυξης των φυτών και δημιουργία γραφημάτων.

Γλώσσα: Περιγραφή της διαδικασίας της φωτοσύνθεσης.

β. Μαθηματικά:

Δραστηριότητα: Υπολογισμός του χώρου φύτευσης.

Σύνδεση με τον κήπο: Μέτρηση του σχολικού κήπου και υπολογισμός του χώρου που απαιτείται για διαφορετικά φυτά.

Διαθεματική σύνδεση:

Τεχνολογία: Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για τη δημιουργία του σχεδίου.

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Συζήτηση για τη σημασία της σωστής διαχείρισης του χώρου.

γ. Γλώσσα:

Δραστηριότητα: Δημιουργία ημερολογίου του κήπου.

Σύνδεση με τον κήπο: Οι μαθητές καταγράφουν την πρόοδο των φυτών, τον καιρό και τυχόν παρατηρήσεις.

Διαθεματική σύνδεση:

Τέχνη: Εικονογράφηση του ημερολογίου.

Ιστορία: Συζήτηση για την ιστορική σημασία των ημερολογίων καλλιέργειών.

δ. Ιστορία:

Δραστηριότητα: Μελέτη των καλλιεργητικών πρακτικών σε διαφορετικές κουλτούρες.

Σύνδεση με τον κήπο: Καλλιέργεια ενδημικών φυτών.

Διαθεματική σύνδεση:

Γλώσσα: Συγγραφή κειμένων για την πολιτισμική σημασία των φυτών.

Ιστορία: Έρευνα για την ιστορική διαδρομή των καλλιέργειών.

ε. Τέχνη:

Δραστηριότητα: Δημιουργία έργων τέχνης εμπνευσμένων από τον κήπο.

Σύνδεση με τον κήπο: Οι μαθητές χρησιμοποιούν φύλλα, λουλούδια για να δημιουργήσουν εκτυπώσεις, πίνακες ή γλυπτά.

Διαθεματική σύνδεση:

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Συζήτηση για τη χρήση φυσικών υλικών και την ανακύκλωση.

Φυσικές Επιστήμες: Μελέτη των χρωστικών ουσιών στα φυτά.

στ. Σχεδιασμός και Τεχνολογία:

Δραστηριότητα: Δημιουργία ενός αυτόματου συστήματος ποτίσματος.

Σύνδεση με τον κήπο: Εγκατάσταση και προγραμματισμός ενός απλού συστήματος άρδευσης.

Διαθεματική σύνδεση:

Μαθηματικά: Υπολογισμός της ποσότητας νερού που απαιτείται.

ζ. Περιβαλλοντική Εκπαίδευση:

Δραστηριότητα: Δημιουργία βιώσιμου σχολικού κήπου.

Σύνδεση με τον κήπο: Χρήση φυσικών υλικών, ανακύκλωση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας.

Διαθεματική σύνδεση:

Τέχνη: Κατασκευή πινακίδων με οδηγίες για τη σωστή φροντίδα των φυτών.

Γλώσσα: Συζήτηση για τη σημασία της βιωσιμότητας στη σύγχρονη κοινωνία.

η. Φυσική Αγωγή:

Δραστηριότητα: Σωματική δραστηριότητα μέσω της κηπουρικής.

Σύνδεση με τον κήπο: Οι μαθητές συμμετέχουν σε σκαψίματα, φυτεύσεις και πότισμα.

Διαθεματική σύνδεση:

Αγωγή Υγείας: Συζήτηση για τα οφέλη της σωματικής δραστηριότητας και της υγιεινής διατροφής.

Φυσικές Επιστήμες: Ανάλυση των θρεπτικών στοιχείων των φυτών που καλλιεργούν.

Η διαθεματική προσέγγιση στον σχολικό κήπο όχι μόνο ενισχύει τη γνώση των μαθητών αλλά προάγει και τη συνεργασία, την κριτική σκέψη και τη σύνδεση της μάθησης με την πραγματική ζωή, κάνοντάς την πιο ενδιαφέρουσα και ουσιαστική. Πιο αναλυτικά δραστηριότητες σε κάθε μάθημα παρουσιάζονται στο παράρτημα.

- 3. Έρευνα και Παρουσίαση:** Οι μαθητές θα διεξάγουν έρευνες σχετικά με τις ενδημικές φυτεύσεις και την οικολογία της περιοχής τους. Θα προετοιμάσουν παρουσιάσεις ή εκθέσεις για να μοιραστούν τις γνώσεις τους με την υπόλοιπη σχολική κοινότητα.
- 4. Συνεργατική Μάθηση:** Οι μαθητές θα εργαστούν σε ομάδες, αναλαμβάνοντας διαφορετικούς ρόλους, όπως σχεδιαστές, φροντιστές και επικοινωνιολόγοι. Αυτή η προσέγγιση θα ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία. Οι μαθητές έτσι θα δημιουργήσουν ομαδικά projects όπως ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των παρτεριών κάθε τάξης, η κατασκευή ενός ξενοδοχείου εντόμων ή η δημιουργία ενός φυτολογίου. Η λήψη αποφάσεων θα γίνεται από κοινού αφού μοιραστούν ρόλοι και ευθύνες

5. **Δημιουργία Ψηφιακού Περιεχομένου:** Οι μαθητές θα χρησιμοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία για να καταγράψουν τη διαδικασία κατασκευής του χώρου πρασίνου, όπως φωτογραφίες και βίντεο. Θα δημιουργήσουν έναν ιστότοπο ή θα χρησιμοποιήσουν την ιστοσελίδα του σχολείου για να μοιραστούν την εμπειρία τους με την ευρύτερη κοινότητα.

Υλοποίηση Δραστηριοτήτων

- **Φύτευση και Φροντίδα Κήπου:** Οργάνωση ημερών φύτευσης όπου οι μαθητές θα φυτέψουν λουλούδια, θάμνους και δέντρα. Μετά την φύτευση, θα αναλάβουν τη φροντίδα των φυτών, η κάθε τάξη τον δικό της χώρο ιδιαίτερα, αλλά και όλο τον χώρο πρασίνου, τη συστηματική παρακολούθηση της ανάπτυξής τους και την καταγραφή των αλλαγών.
- **Κατασκευή Ενδιαιτημάτων:** Δημιουργία φωλιών για πουλιά και "ξενοδοχείων" για έντομα, όπου οι μαθητές θα κατανοήσουν τη σημασία της προστασίας της άγριας ζωής.
- **Εκπαιδευτικές Επισκέψεις:** Οργάνωση επισκέψεων σε χώρους περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος ή κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για να δουν από κοντά τη σημασία του πράσινου χώρου και της βιοποικιλότητας.
- **Σχολικές Εκδηλώσεις:** Διοργάνωση εκδηλώσεων όπως "Ημέρα Πρασίνου", όπου οι μαθητές θα παρουσιάσουν τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του προγράμματος σε γονείς και άλλες ομάδες.

Με αυτές τις μεθόδους και δραστηριότητες, το πρόγραμμα "Πρασινίζω το σχολείο μου" θα ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή των μαθητών και θα προάγει την περιβαλλοντική ευαισθησία και τη συνεργασία.

Δραστηριότητες αξιοποίησης χώρου πρασίνου και ευθυγράμμιση με το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Καταγράψτε τις δραστηριότητες που προτίθεστε να υλοποιήσετε σχετικά με την αξιοποίηση του χώρου πρασίνου στη μαθησιακή διαδικασία και τη σύνδεσή τους με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών. Κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης έχει το δικό της Αναλυτικό Πρόγραμμα (ΑΠ) και η σύνδεση του προγράμματος θα γίνει με βάση το ΑΠ κάθε βαθμίδας (Προδημοτικής, Δημοτικής, Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης).

Η πιο κάτω σύνδεση είναι ενδεικτική.

Βοηθητικές ερωτήσεις	Σύνδεση με το ΑΠ
Πώς θα αξιοποιηθεί ο χώρος πρασίνου για τη διδασκαλία περιβαλλοντικής διαχείρισης, αειφόρων πρακτικών και την ανάδειξη της σημασίας της βιοποικιλότητας	Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (κομποστοποίηση, εξοικονόμηση νερού, βιολογικές μέθοδοι κηπουρικής, πρακτικές δραστηριότητες στον κήπο)
Πώς θα αξιοποιηθεί με πρακτικό τρόπο, ο χώρος πρασίνου για τη διδασκαλία επιστημονικών εννοιών, ώστε να καταστεί ζωντανό εργαστήριο;	Φυσικές Επιστήμες - Βιολογία (κύκλος ζωής των φυτών, φωτοσύνθεση, επικοινωνία, κύκλος του νερού, αλληλεξάρτηση των ζωντανών οργανισμών, οικοσυστήματα, κ.λπ)

Πώς θα καλλιεργηθούν μαθηματικές δεξιότητες αξιοποιώντας τον χώρο πρασίνου (μέτρηση της ανάπτυξης των φυτών, υπολογισμός διαστάσεων υποστυλωμάτων για τα φυτά, κ.λπ);	Μαθηματικά (εκτίμηση, γραφική παράσταση, ανάλυση δεδομένων, κ.λπ)
Πώς μπορεί να προωθηθεί η σημασία της υγιεινής διατροφής και γενικότερα της υγείας μας;	Αγωγή Υγείας - Οικιακή Οικονομία (καλλιέργεια φρούτων, λαχανικών, βοτάνων, τοπικά προϊόντα, παραδοσιακή ιατρική και γιατροσόφια, κ.λπ)
Πώς θα καλλιεργηθεί η δημιουργικότητα των μαθητών/μαθητριών;	Τέχνη, Σχεδιασμός και Δημιουργικότητα (υπαίθριες καλλιτεχνικές εγκαταστάσεις, έργα τέχνης, χρήση φυσικών υλικών από τον κήπο, ημερολόγιο φύσης, ξενοδοχείο εντόμων, υποστήριξη φυτών, φράκτης, μετεωρολογικός σταθμός κ.λπ)
Πώς επηρεάζει η μορφολογία, το κλίμα και οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν σε μια περιοχή την ανάπτυξη των φυτών;	Γεωγραφία (παρατήρηση καιρικών συνθηκών, μέτρηση υγρασίας, θερμοκρασίας κ.λπ.)
Πώς θα καλλιεργηθεί ο σεβασμός και η αγάπη προς το πράσινο και πώς θα αναδειχθεί η σχέση του λαού ιστορικά, κοινωνικά, πολιτιστικά με τα Δάση και εν γένει με τη Μεσογειακή βλάστηση;	Γλώσσα, Λογοτεχνία, Ιστορία (Μελέτη κειμένων, ποιημάτων, ιστορικών πηγών που φανερώνουν τη σχέση του λαού μας με τα Δάση, το πράσινο κ.λπ.).

Όλες τις προτεινόμενες δραστηριότητες για τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα βρίσκονται στο παράρτημα

Ποιες ικανότητες STEAME θα επιδιώξετε να αναπτυχθούν μέσα από την εφαρμογή του προγράμματος;

Μέσα από το πρόγραμμα "Πρασινίζω το σχολείο μου", οι μαθητές αναπτύσσουν όχι μόνο τεχνικές γνώσεις αλλά και δεξιότητες ζωής που σχετίζονται με τη συνεργασία, την υπευθυνότητα και την ενεργή συμμετοχή στη βελτίωση του περιβάλλοντος και της κοινωνίας. Το πρόγραμμα μπορεί να λειτουργήσει ως πλαίσιο για την ανάπτυξη μιας σειράς ικανοτήτων STEAME ενσωματώνοντας τόσο τεχνικές όσο και κοινωνικές δεξιότητες που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ενεργή συμμετοχή των μαθητών. Πιο συγκεκριμένα μέσα από την εφαρμογή του προγράμματος, θα επιδιώξουμε την ανάπτυξη των παρακάτω ικανοτήτων STEAME:

Οραματισμός του μέλλοντος: Οι μαθητές μαθαίνουν να σχεδιάζουν ένα βιώσιμο σχολικό περιβάλλον, οραματιζόμενοι τις επιπτώσεις του έργου τους στο μέλλον. Αυτό θα επιτευχθεί με τη δημιουργία μακροπρόθεσμου πλάνου για την αύξηση του πρασίνου στο σχολείο και τη συζήτηση για το πώς οι πράσινοι χώροι επηρεάζουν τη ζωή στις πόλεις και το περιβάλλον.

Επιστημονική Σκέψη: Οι μαθητές θα ενισχύσουν τις ικανότητες τους στην παρατήρηση, την έρευνα και την πειραματική μέθοδο, μέσω της μελέτης των φυτών και των οικολογικών συστημάτων. Θα μάθουν να αναγνωρίζουν προβλήματα και να αναπτύσσουν υποθέσεις. Επίσης οι μαθητές θα βοηθηθούν από τη διεπιστημονική προσέγγιση, δηλαδή τη σύνδεση διαφορετικών επιστημών και τεχνών για την επίτευξη στόχων όπως για παράδειγμα ο συνδυασμός των φυσικών επιστημών (καλλιέργεια φυτών), της γεωμετρίας (σχεδιασμός κήπων) και της τέχνης (διακόσμηση κήπου).

Κριτική και δημιουργική σκέψη: Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αξιολόγηση καταστάσεων και τη δημιουργία καινοτόμων λύσεων. Αντιμέτωπιση προκλήσεων, όπως η διαχείριση του νερού ή η προστασία από παράσιτα, με τη χρήση βιώσιμων πρακτικών.

Ενσυναίσθηση: Κατανόηση της σημασίας της φροντίδας του περιβάλλοντος για την κοινότητα και τις επόμενες γενιές. Εξερεύνηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και του ρόλου των μαθητών στη μείωσή της. Διοργάνωση δράσεων για τη βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος που ωφελούν όλους.

Έρευνα και επίλυση προβλήματος: Ανάπτυξη δεξιοτήτων διερεύνησης και επίλυσης πραγματικών προβλημάτων. Πραγματοποίηση ερευνών για τις καλύτερες πρακτικές φύτευσης και άρδευσης. Εύρεση λύσεων για την εξοικονόμηση πόρων, όπως νερό και ενέργεια, στον κήπο.

Μηχανική Σκέψη: Μέσω της κατασκευής ενδιαιτημάτων για τη φύση (π.χ. φωλιών για πουλιά), οι μαθητές θα εξασκήσουν την ικανότητά τους να σχεδιάζουν και να κατασκευάζουν δομές, εφαρμόζοντας αρχές μηχανικής.

Τεχνολογία και Ψηφιακή Γνώση: Η χρήση ψηφιακών εργαλείων για την καταγραφή της διαδικασίας του κήπου (φωτογραφίες, βίντεο, blogs) θα βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν ψηφιακές δεξιότητες και να εξοικειωθούν με τις σύγχρονες τεχνολογίες. Ταυτόχρονα θα προωθηθεί η χρήση εφαρμογών και λογισμικών για την παρακολούθηση της ανάπτυξης φυτών, τη μέτρηση περιβαλλοντικών παραμέτρων και τη διαχείριση δεδομένων. Εξερεύνηση των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται για την περιβαλλοντική προστασία, όπως τα συστήματα ανακύκλωσης και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Τέχνη και Δημιουργικότητα: Οι μαθητές θα εκφραστούν καλλιτεχνικά μέσα από δημιουργίες που σχετίζονται με τον κήπο, όπως σχέδια και κατασκευές. Αυτό θα ενθαρρύνει τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους.

Μαθηματική Σκέψη: Μέσω της καταγραφής και ανάλυσης δεδομένων, όπως η ανάπτυξη φυτών ή οι καιρικές συνθήκες, οι μαθητές θα εξασκήσουν τις μαθηματικές τους ικανότητες, όπως η μέτρηση και η στατιστική ανάλυση.

Περιβαλλοντική Συνείδηση: Οι μαθητές θα μάθουν για τα οικοσυστήματα, τη βιοποικιλότητα και τη σημασία της διατήρησης του περιβάλλοντος. Η ευαισθητοποίηση για την αειφορία και την οικολογία θα ενισχύσει την περιβαλλοντική συνείδηση των μαθητών, προάγοντας υπεύθυνες στάσεις και συμπεριφορές απέναντι στο περιβάλλον.

Συνεργασία και επικοινωνία: Καλλιέργεια της ικανότητας εργασίας σε ομάδες και αποτελεσματικής ανταλλαγής ιδεών. Ομαδική δουλειά για τη φροντίδα του σχολικού κήπου και την υλοποίηση δράσεων. Παρουσιάσεις των αποτελεσμάτων των δράσεων στην υπόλοιπη σχολική κοινότητα.

Αξιολόγηση και λήψη απόφασης: Ενίσχυση της ικανότητας αξιολόγησης δεδομένων και λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων. Εξέταση του κόστους και των οφελών της φύτευσης συγκεκριμένων φυτών. Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών και προσαρμογή των σχεδίων.

Κοινωνική ευαισθητοποίηση και ευθύνη - Ενεργός πολιτότητα: Ενθάρρυνση των μαθητών μας ώστε να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν πρωτοβουλίες που ωφελούν την κοινότητα και το περιβάλλον, προωθώντας την κοινωνική επιχειρηματικότητα. Ενίσχυση της υπευθυνότητας των μαθητών ως ενεργών πολιτών. Συμμετοχή σε τοπικές δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας μέσω εκδηλώσεων και παρουσιάσεων. Ανάπτυξη δεξιοτήτων ανάληψης ευθυνών για κοινά έργα. Ανάθεση ρόλων στους μαθητές για τη φροντίδα του κήπου, όπως το πότισμα ή η φροντίδα των φυτών. Καταγραφή σε ημερολόγιο των δραστηριοτήτων που εκτελούνται.

Μέσα από το πρόγραμμα "**Πρασινίζω το σχολείο μου**", οι μαθητές αναπτύσσουν όχι μόνο τεχνικές γνώσεις αλλά και δεξιότητες ζωής που σχετίζονται με τη συνεργασία, την υπευθυνότητα και την ενεργή συμμετοχή στη βελτίωση του περιβάλλοντος και της κοινωνίας.

Ενημέρωση/Επιμόρφωση

Πώς θα ενημερωθούν τα άτομα που εργάζονται στη σχολική σας μονάδα (εκπαιδευτικοί, γραμματειακό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό, φροντιστές, φροντιστριες, υπεύθυνα άτομα κυλικείου κ.λπ) σε θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό, τη δημιουργία, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση χώρων πρασίνου;

Η ενημέρωση των ατόμων που εργάζονται στη σχολική μονάδα για θέματα σχεδιασμού, δημιουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης χώρων πρασίνου είναι κρίσιμη για τη βιωσιμότητα και την επιτυχία του εγχειρήματος. Η προσέγγιση πρέπει να είναι ολιστική και προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τον ρόλο του κάθε εργαζομένου. Ακολουθούν συγκεκριμένες προτάσεις:

1. Ενημερωτικές Συναντήσεις και Εργαστήρια

- **Σκοπός:** Παροχή βασικών πληροφοριών για τη σημασία των χώρων πρασίνου και το ρόλο του κάθε εργαζομένου στη δημιουργία και συντήρησή τους.
- **Περιεχόμενο:**
 - Παρουσίαση του σχεδίου του σχολικού κήπου και των στόχων του.
 - Ενημέρωση για τα οφέλη των χώρων πρασίνου, όπως η περιβαλλοντική εκπαίδευση, η ψυχική υγεία και η βελτίωση του μικροκλίματος.
 - Αναφορά σε απλές, εφαρμόσιμες πρακτικές συντήρησης.
- **Δράσεις:**
 - Ειδικά εργαστήρια για το προσωπικό καθαριότητας σχετικά με τη χρήση οικολογικών μεθόδων καθαρισμού στον κήπο.
 - Εργαστήρια για το κυλικείο για τη διαχείριση οργανικών αποβλήτων μέσω κομποστοποίησης.

2. Ενσωμάτωση Εξειδικευμένων Επαγγελματιών

- **Περιγραφή:** Συνεργασία με ειδικούς, όπως γεωπόνους, αρχιτέκτονες τοπίου ή κηπουρούς.
- **Δράσεις:**
 - Διοργάνωση πρακτικών σεμιναρίων για την καλλιέργεια και τη φροντίδα των φυτών.
 - Παροχή συμβουλών για τη συντήρηση των υποδομών (συστήματα ποτίσματος, έδαφος κ.λπ.).

3. Δημιουργία Ενημερωτικού Υλικού

- **Περιγραφή:** Διανομή οδηγιών ή φυλλαδίων με πληροφορίες για τη δημιουργία και συντήρηση των χώρων πρασίνου.
- **Περιεχόμενο:**
 - Καθημερινές ενέργειες φροντίδας του κήπου.
 - Πρακτικές για τη μείωση της σπατάλης νερού και την εξοικονόμηση πόρων.
 - Συμβουλές για την προώθηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στους μαθητές.
- **Μέσα:** Ενημερωτικά δελτία μέσω email ή μέσω της ιστοσελίδας του σχολείου, αφίσες στους κοινόχρηστους χώρους, τρίπτυχα.

4. Συμμετοχή σε Δραστηριότητες

- **Σκοπός:** Ενεργή εμπλοκή του προσωπικού στις δραστηριότητες του κήπου.
- **Δράσεις:**

- Διοργάνωση κοινών δράσεων φύτευσης, καθαρισμού και συντήρησης.
- Συμμετοχή σε περιβαλλοντικά προγράμματα και δράσεις της κοινότητας.

5. Ενδοσχολική Επιμόρφωση / Συνεδρίες προσωπικού

- **Περιγραφή:** Ενσωμάτωση του θέματος των χώρων πρασίνου στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- **Δράσεις:**
 - Διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων για τη σύνδεση του κήπου με τη διδασκαλία.
 - Παροχή υλικού για διαθεματικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τον κήπο.

6. Οργάνωση Ομάδας Εργασίας

- **Περιγραφή:** Δημιουργία ομάδας που θα αναλάβει τη διαχείριση και τον συντονισμό των εργασιών που αφορούν στο πρόγραμμα «Πρασινίζω το σχολείο μου».
- **Συμμετέχοντες:**
 - Εκπαιδευτικοί, βοηθητικό προσωπικό, προσωπικό καθαριότητας και κυλικείου.
 - Κεντρικό μαθητικό συμβούλιο
 - Μαθητές που επιθυμούν να εμπλακούν
- **Ρόλος της ομάδας:**
 - Εντοπισμός αναγκών και επίλυση προβλημάτων.
 - Ενημέρωση του υπόλοιπου προσωπικού για τις δράσεις και την πρόοδο.

7. Δράσεις Ευαισθητοποίησης

- **Περιγραφή:** Διοργάνωση εκδηλώσεων και καμπανιών ευαισθητοποίησης για την αξία των πράσινων χώρων.
- **Δράσεις:**
 - Παρουσιάσεις από μαθητές για τη σημασία της βιωσιμότητας.
 - Οργάνωση ημερίδων με θέμα την περιβαλλοντική φροντίδα στο σχολείο.

Με αυτές τις δράσεις, όλοι οι εργαζόμενοι στη σχολική μονάδα μπορούν να ενημερωθούν και να ενδυναμωθούν για να συμβάλουν ενεργά στη δημιουργία και διατήρηση πράσινων χώρων, ενισχύοντας τη βιωσιμότητα και την ποιότητα ζωής στο σχολείο.

Συμμετοχή και Δράση

Πώς θα διασφαλισθεί η συμμετοχικότητα και η συνεργασία για την υλοποίηση του προγράμματος (μαθητές, μαθήτριες, εκπαιδευτικοί, γονείς, γραμματειακό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό, υπάλληλοι κυλικείου, φροντιστές/φροντιστριες, γονείς, Σύνδεσμος Γονέων κ.λπ.) στη δημιουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του χώρου πρασίνου; (Περιγράψτε τις δραστηριότητες εμπλοκής και συμμετοχής)

Η διασφάλιση της συμμετοχικότητας και της συνεργασίας για την υλοποίηση του προγράμματος "Πρασινίζω το σχολείο μου" απαιτεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που ενσωματώνει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Μέσα από τη δημιουργία ξεκάθαρων ρόλων και την προώθηση κοινών δράσεων, η συμμετοχή όλων μπορεί να γίνει ενεργή και ουσιαστική. Ακολουθούν συγκεκριμένες προτάσεις για δραστηριότητες που ενισχύουν την εμπλοκή:

1. Συσκέψεις και Συμβούλια Προγραμματισμού: Διοργάνωση αρχικών και περιοδικών συσκέψεων στις οποίες συμμετέχοντες θα είναι μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς, Σύνδεσμος Γονέων, γραμματειακό και βοηθητικό προσωπικό. Σκοπός θα είναι ο καθορισμός ή η αναθεώρηση των στόχων του προγράμματος, η δημιουργία ομάδων εργασίας με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και η διασφάλιση ότι κάθε ομάδα έχει λόγο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

2. Κατανομή Ρόλων και Αρμοδιοτήτων: Ανάθεση συγκεκριμένων καθηκόντων σε ομάδες. Οι μαθητές θα είναι υπεύθυνοι για τις καθημερινές εργασίες στον κήπο, όπως το πότισμα και η φροντίδα φυτών με την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών. Η συντονιστική ομάδα θα αναθέσει τα παρτέρια στην κάθε τάξη ενώ όλοι οι εκπαιδευτικοί θα σχεδιάσουν θεματικές δραστηριότητες που ενσωματώνουν τον χώρο πρασίνου στη διδασκαλία. Οι γονείς και ο Σύνδεσμος Γονέων θα ενημερώνονται και θα συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων. Ήδη πολλοί γονείς έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους ανάλογα με την ειδικότητά τους στη διαμόρφωση του πλάνου του σχολείου μας και έχουν δείξει ενδιαφέρον, ενθουσιασμό και διάθεση να εργαστούν και να προσφέρουν με όποιο τρόπο μπορεί ο καθένας. Υποστήριξη στη συντήρηση και στον καθαρισμό του χώρου θα υπάρχει συνεχώς από το βοηθητικό προσωπικό του σχολείου μας.

3. Εθελοντικές Δράσεις και Ημέρες Εργασίας: Πέρα από την καθημερινή εργασία στο σχολείο μπορεί να γίνει οργάνωση ημερών εθελοντικής εργασίας με τη συμμετοχή των γονέων ή άλλων φορέων, για φύτεμα δέντρων και λουλουδιών, για καθαρισμό του χώρου πρασίνου, για την προετοιμασία του ή για τη βελτίωση του. Όλοι οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να εργαστούν μαζί στον σχολικό κήπο, αναλαμβάνοντας διάφορες δραστηριότητες.

4. Εκπαιδευτικά Εργαστήρια και Επιμορφώσεις: Διοργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων και εργαστηρίων. Περιεχόμενο: Για μαθητές: Τεχνικές κηπουρικής και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση. Για εκπαιδευτικούς: Ενσωμάτωση του σχολικού κήπου σε διαφορετικά μαθήματα. Για γονείς και προσωπικό: Απλές πρακτικές φροντίδας και συντήρησης. Θα διοργανωθούν ανοικτές συναντήσεις για γονείς και μέλη της σχολικής κοινότητας, όπου θα συζητούνται οι στόχοι του προγράμματος και θα προτείνονται ιδέες και προτάσεις. Αυτές οι συναντήσεις θα ενθαρρύνουν τη συμμετοχή όλων και τη διαμόρφωση κοινών στόχων.

5. Συμμετοχή στις Αποφάσεις: Συμμετοχή μαθητών, γονέων και άλλων φορέων στη λήψη αποφάσεων μέσω δημοσκοπήσεων ή ανοιχτών συζητήσεων. Επιλογή φυτών που θα καλλιεργηθούν. Απόφαση για τη χρήση των προϊόντων του κήπου (π.χ., φρούτα ή λαχανικά).

6. Δημιουργία Ομάδων Εργασίας: Θα σχηματιστούν ομάδες που θα περιλαμβάνουν μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς και προσωπικό του σχολείου. Κάθε ομάδα θα αναλάβει συγκεκριμένες πτυχές του προγράμματος, όπως τη σχεδίαση, την καλλιέργεια και την εκμετάλλευση του χώρου πρασίνου. Πέρα από τα άλλα καθήκοντα που αφορούν συνολικά το πρόγραμμα, όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως κάθε τάξη θα αναλάβει ένα από τα μεγάλα τριγωνικά παρτέρια στην είσοδο του σχολείου αλλά και ένα παρτέρι από το δυτικό μέρος του σχολείου.

Η δημιουργία θεματικών ομάδων με διαφορετική εστίαση στις οποίες θα μπορούσαν να συμμετέχουν γονείς θα βοηθούσε ιδιαίτερα. Οι γονείς θα ερωτηθούν για το ενδιαφέρον τους στη συμμετοχή σε ομάδες όπως: ομάδα φυτέματος - ασχολείται με εισηγήσεις για την επιλογή και φύτευση φυτών, ομάδα αισθητικής βελτίωσης - αναλαμβάνει τις εισηγήσεις για τη διακόσμηση και τη φροντίδα της αισθητικής του χώρου πρασίνου, ομάδα επικοινωνίας - ενημερώνει την κοινότητα για την πρόοδο του προγράμματος μέσω social media ή ενημερωτικών δελτίων.

7. Δημιουργία Δραστηριοτήτων για Όλους: Ενσωμάτωση δράσεων που προωθούν τη συνεργασία και τη συμμετοχή. Μικρές αγορές για την πώληση προϊόντων του κήπου ή κατασκευών με φυσικά στοιχεία από τον κήπο του σχολείου, με έσοδα για την υποστήριξη του έργου. Εκδηλώσεις, όπως "Ημέρα Κήπου", με παιχνίδια και διαδραστικά εργαστήρια για μαθητές και γονείς. Διαγωνισμοί, όπως "Το πιο δημιουργικό παρτέρι".

8. Ενσωμάτωση στη Σχολική Ζωή: Σύνδεση του κήπου με καθημερινές σχολικές δραστηριότητες. Χρήση του χώρου για εξωτερικά μαθήματα. Αξιοποίηση προϊόντων του κήπου στο σχολικό κυλικείο.

Δημιουργία ημερολογίου με καταγραφές από όλους τους εμπλεκόμενους.

9. Συνεχής Ενημέρωση και Ανατροφοδότηση: Εξασφάλιση διαρκούς επικοινωνίας και αξιολόγησης. Μέσα: Ενημερωτικά δελτία για την πρόοδο του κήπου. Τακτική συλλογή προτάσεων και σχολίων από μαθητές, γονείς και προσωπικό. Θα αναλάβει η συντονιστική ομάδα σε συνεργασία με το Κεντρικό μαθητικό συμβούλιο. Δημιουργία διαδικασιών αξιολόγησης που θα περιλαμβάνουν την ανατροφοδότηση από όλους τους συμμετέχοντες. Αυτό θα βοηθήσει στη συνεχή βελτίωση των δράσεων και στην ενίσχυση της συνεργασίας

10. Συνεργασία με Εξωτερικούς Φορείς: Ανάπτυξη συνεργασιών με τον Δήμο Πάφο και άλλους εμπλεκόμενους φορείς και ειδικούς. Συνεργασία με τοπικούς οργανισμούς και εκπαιδευτικά ιδρύματα για τη συμμετοχή τους σε δράσεις και εκδηλώσεις, προκειμένου να εμπλουτιστεί το πρόγραμμα με εξωτερική εμπειρία και γνώση.

Μέσα από τις παραπάνω δράσεις, το πρόγραμμα "Πρασινίζω το σχολείο μου" γίνεται ένα κοινό όραμα που ενώνει όλους τους εμπλεκόμενους, ενισχύοντας τη συνεργασία, τη συμμετοχικότητα και τη σύνδεση της σχολικής κοινότητας με το περιβάλλον.

Δεξιότητες ζωής

Καθορίστε τις δεξιότητες καλλιέργειας και συντήρησης χώρων πρασίνου που αναμένετε να κατακτήσουν οι μαθητές/μαθήτριες, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους θα κατακτηθούν οι δεξιότητες αυτές (φύτευση, πότισμα, ξεχόρτισμα, συγκομιδή, διάθεση και επεξεργασία τελικού προϊόντος, ομάδες εργασίας, υπευθυνότητες, ημέρες εργασίας με την κοινότητα κ.λπ.)

Η καλλιέργεια και συντήρηση χώρων πρασίνου μέσα από τη συμμετοχή των μαθητών / μαθητριών στο πρόγραμμα "Πρασινίζω το σχολείο μου" αποτελεί μια διαδικασία μάθησης που αναπτύσσει πρακτικές και κοινωνικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες που αναμένεται να κατακτηθούν είναι:

Δεξιότητες Καλλιέργειας και Συντήρησης

1. Δεξιότητες Φύτευσης

- Επιλογή κατάλληλων φυτών ανάλογα με το έδαφος, το κλίμα και την εποχή.
- Σωστή τεχνική φύτευσης (βάθος, αποστάσεις, προετοιμασία εδάφους).
- Κατανόηση Φυτικών Αναγκών: Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν τις ανάγκες κάθε φυτού, όπως το φως, το έδαφος και οι θρεπτικές ουσίες.
- Σωστές Τεχνικές Φύτευσης: Εκπαίδευση σε διάφορες τεχνικές φύτευσης, όπως η σωστή απόσταση μεταξύ φυτών και η κατάλληλη τοποθέτηση ριζών.
 - Οργάνωση εργαστηρίων με γεωπόνους, κηπουρούς κτλ.
 - Ομαδικές δράσεις φύτευσης σε προκαθορισμένες ημέρες: Δημιουργία ημερών όπου όλοι οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να φυτέψουν νέα φυτά. Αυτές οι δραστηριότητες θα γίνονται σε συνεργασία με γεωπόνους ή άλλους ειδικούς.

2. Δεξιότητες Ποτίσματος

- Κατανόηση των αναγκών σε νερό για διαφορετικά φυτά.
- Εξοικονόμηση νερού με χρήση βιώσιμων μεθόδων (σταγονίδια, ανακύκλωση νερού).
- Μέθοδοι Αρδευσης: Γνώση για τις διαφορετικές μεθόδους ποτίσματος (στάγδην, ψεκασμός, κ.λπ.) και η επιλογή της κατάλληλης μεθόδου ανάλογα με τις ανάγκες των φυτών.
- Κατανόηση Εδάφους: Μαθαίνοντας να ελέγχουν την υγρασία του εδάφους, θα αναπτύξουν την ικανότητα να ποτίζουν σωστά.
 - Ενημέρωση μέσω διαδραστικών παρουσιάσεων.

- Καθημερινή πρακτική - πότισμα με ευθύνη μαθητών εκ περιτροπής.
 - Διοργάνωση Εργαστηρίων: Εργαστήρια που θα περιλαμβάνουν επίδειξη των διαδικασιών ποτίσματος και ξεχορτίσματος, με παραδείγματα και πρακτική άσκηση.
3. **Δεξιότητες Ξεχορτίσματος**
- Αναγνώριση ζιζανίων και κατανόηση της σημασίας της απομάκρυνσής τους.
 - Χρήση εργαλείων και τεχνικών για το ξεχορτίσμα.
 - Αναγνώριση Ζιζανίων: Οι μαθητές θα μάθουν να αναγνωρίζουν τα ζιζάνια και τη σημασία της αφαίρεσής τους για την υγεία του κήπου.
 - Τεχνικές Ξεχορτίσματος: Εξάσκηση σε σωστές τεχνικές ξεχορτίσματος, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης εργαλείων.
 - Εφαρμογή πρακτικών συνεδριών στον χώρο πρασίνου.
 - Ομαδική εργασία κατά την εβδομαδιαία φροντίδα του κήπου.
4. **Δεξιότητες Συγκομιδής**
- Εντοπισμός της κατάλληλης περιόδου για συγκομιδή.
 - Σωστή χρήση εργαλείων για την ασφαλή και αποτελεσματική συγκομιδή.
 - Κατάλληλη Χρονική Στιγμή: Εκπαίδευση για το πότε είναι η καλύτερη στιγμή να συγκομίσουν τα προϊόντα.
 - Τεχνικές Συγκομιδής: Δημιουργία μεθόδων για τη σωστή συγκομιδή των βοτάνων, με σεβασμό στα φυτά.
 - Ανάπτυξη Υπευθυνότητας, διαχείριση χρόνου, υγιεινή διατροφή.
 - Συγκομιδή προϊόντων σε καθορισμένες ημέρες με καθοδήγηση.
 - Καταγραφή των συγκομισμένων προϊόντων από τους μαθητές.
5. **Δεξιότητες Διαχείρισης Τελικού Προϊόντος**
- Επεξεργασία προϊόντων (π.χ., δημιουργία κομπόστ, μαγειρική χρήση).
 - Εμπορική διάθεση ή αξιοποίηση στο σχολείο (π.χ., κυλικείο).
 - Διαδικασία Επεξεργασίας: Μάθηση για τη διαδικασία επεξεργασίας των προϊόντων, όπως η πλύση, η κοπή και η αποθήκευση.
 - Δημιουργία Σχολικής Αγοράς: Ανάπτυξη δράσεων όπου οι μαθητές θα μπορούν να πωλούν ή να προσφέρουν τα προϊόντα τους στην κοινότητα – βότανα για τσάι, για προστασία ρούχων κτλ.
 - Εργαστήρια για την επεξεργασία προϊόντων (π.χ. αποξηραμένων βοτάνων).
 - Δημιουργία μικρών αγορών ή δώρων για την κοινότητα.
6. **Δεξιότητες Διαχείρισης Εργαλείων και Υλικών**
- Ορθός χειρισμός εργαλείων κηπουρικής (σκαλιστήρια, ποτιστήρια κ.λπ.).
 - Καθαρισμός και αποθήκευση εργαλείων μετά τη χρήση.
 - Επίβλεψη από εκπαιδευτικούς κατά τη χρήση των εργαλείων.
 - Συστηματική εργασία σε μικρές ομάδες για τη συντήρηση του εξοπλισμού.

Κοινωνικές και Οργανωτικές Δεξιότητες

1. Συνεργασία και Επικοινωνία

- Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας με καταμερισμό ρόλων (φροντιστές, υπεύθυνοι ποτίσματος).
- Διοργάνωση ομαδικών ημερών εργασίας με τη συμμετοχή όλων.

2. Υπευθυνότητα

- Ανάληψη προσωπικών καθηκόντων, π.χ., φροντίδα ενός παρτεριού ή τμήματος του κήπου.
- Καταγραφή της προόδου σε ημερολόγιο του κήπου.

3. Κριτική και Δημιουργική Σκέψη

- Ανάπτυξη σχεδίων για τη βελτίωση του χώρου πρασίνου.
- Σχεδιασμός βιώσιμων λύσεων για προβλήματα συντήρησης.

4. Διασύνδεση με την Κοινότητα

- Συμμετοχή σε ημέρες εργασίας με γονείς και τοπικούς φορείς.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων, όπως “Ημέρα Κήπου” με στόχο την ενημέρωση και τη συμμετοχή της κοινότητας.

5. Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση:

- Διαδικασίες Ανατροφοδότησης: Δημιουργία συστημάτων όπου οι μαθητές θα μπορούν να μοιράζονται τις εμπειρίες τους και να προτείνουν βελτιώσεις για τις διαδικασίες.

6. Καταγραφή και Ανάλυση Δεδομένων:

- Ημερολόγια Εργασίας: Καθιέρωση ημερολογίων όπου οι μαθητές θα καταγράφουν τις διαδικασίες φύτευσης και φροντίδας, τις παρατηρήσεις τους και τις επιτυχίες τους.

Αυτές οι δραστηριότητες θα ενισχύσουν την πρακτική γνώση των μαθητών και θα τους δώσουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν τη σημασία της φροντίδας του περιβάλλοντος, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα πολύτιμες δεξιότητες για το μέλλον τους.

Τοπική κοινότητα και ευρύτερη κοινωνία: Το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι κατεξοχήν πρόγραμμα διαγενεακής επικοινωνίας, συνεργασίας και αλληλεπίδρασης. Αναφερθείτε συγκεκριμένα στα πιο κάτω ερωτήματα πώς θα το επιτύχετε.

1. Πώς θα αξιοποιηθεί η ιστορία και ο πολιτισμός της σχολικής και τοπικής κοινότητας στη διαμόρφωση του χώρου πρασίνου; (κληρονομικοί σπόροι, πολιτιστική σημασία ορισμένων φυτών, παραδοσιακές καλλιεργητικές πρακτικές)
2. Πώς θα εμπλέξετε την κοινότητα στη μαθησιακή διαδικασία (κηπουροί, αγρότες, τοπιότεχνες, τοπικές αγορές, ειδικοί/ειδικές σε θέματα περιβάλλοντος, διαγενεακή γνώση, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κ.λπ), ώστε να εμπλουτίσετε τις γνώσεις και πρακτικές δεξιότητες των μαθητών/μαθητριών στη δημιουργία, καλλιέργεια και συντήρηση κήπου;
3. Ποια οφέλη αναμένετε να αποκομίσει η τοπική κοινότητα και η ευρύτερη κοινωνία από τις δραστηριότητες που προτίθεστε να οργανώσετε (διάχυση της γνώσης για οργανική γεωργία, καμπάνιες ενημέρωσης, διασύνδεση με τη βιομηχανία, επιχειρηματικότητα, επανασύνδεση ανθρώπου-φύσης, κ.λ.π);

Το πρόγραμμα "Πρασινίζω το σχολείο μου" μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο διαγενεακής επικοινωνίας και συνεργασίας, ενισχύοντας τη σύνδεση μεταξύ της σχολικής κοινότητας και της τοπικής κοινωνίας. Ακολουθούν οι τρόποι που μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί:

1. Αξιοποίηση της Ιστορίας και του Πολιτισμού

Η ιστορία και ο πολιτισμός της σχολικής και τοπικής κοινότητας μπορούν να ενσωματωθούν στη διαμόρφωση του χώρου πρασίνου μέσα από δράσεις που προάγουν τη σύνδεση του περιβάλλοντος με την τοπική κληρονομιά. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρήση κληρονομικών σπόρων, την ανάδειξη της πολιτιστικής σημασίας ορισμένων φυτών και την εφαρμογή παραδοσιακών καλλιεργητικών πρακτικών.

- **Χρήση Κληρονομικών Σπόρων:** Η διατήρηση και καλλιέργεια παραδοσιακών και κληρονομικών σπόρων θα ενσωματωθεί στο πρόγραμμα. Οι μαθητές θα μάθουν για την ιστορία αυτών των σπόρων και τη σημασία τους στην τοπική κουλτούρα.

Στόχος: Διατήρηση και ανάδειξη παραδοσιακών ποικιλιών φυτών.

Δράσεις:

- Συλλογή κληρονομικών σπόρων από την τοπική κοινότητα.
- Καλλιέργεια παραδοσιακών ποικιλιών βοτάνων ή άλλων φυτών που έχουν ιστορική αξία για την περιοχή.
- Δημιουργία "τράπεζας σπόρων" για τη διατήρηση της γενετικής ποικιλότητας και τη διάδοση των τοπικών σπόρων σε μελλοντικές γενιές.

- **Ανάδειξη της Πολιτιστικής Σημασίας Φυτών:** Θα αναζητηθούν φυτά που έχουν πολιτιστική ή ιστορική σημασία για την περιοχή, και οι μαθητές θα συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που θα εξηγούν την αξία τους, όπως η χρήση τους σε τοπικές παραδόσεις ή συνταγές.

Στόχος: Σύνδεση του χώρου πρασίνου με τις πολιτιστικές παραδόσεις και ιστορίες της κοινότητας.

Δράσεις:

- Φύτευση φυτών με συμβολική αξία, όπως δάφνη, ελιά ή κυπαρίσσι, που συνδέονται με την ιστορία και τον πολιτισμό της περιοχής.
- Δημιουργία παρτεριών ή θεματικών τμημάτων στον κήπο που αφηγούνται την ιστορία της τοπικής αγροτικής ή βοτανολογικής παράδοσης.
- Εγκατάσταση ενημερωτικών πινακίδων που περιγράφουν την πολιτιστική ή ιστορική σημασία κάθε φυτού.

- **Εφαρμογή Παραδοσιακών Καλλιεργητικών Πρακτικών:**

Στο πρόγραμμα θα συμπεριληφθούν παραδοσιακές τεχνικές καλλιέργειας που χρησιμοποιούνται από τους παλαιότερους αγρότες, δημιουργώντας έναν συνδυασμό σύγχρονων και παραδοσιακών μεθόδων.

Στόχος: Προώθηση βιώσιμων πρακτικών εμπνευσμένων από την παράδοση.

Δράσεις:

- Χρήση παραδοσιακών τεχνικών λίπανσης, όπως κομπόστ από οργανικά υπολείμματα.
- Εφαρμογή εναλλαγής καλλιεργειών και συγκαλλιέργειας, πρακτικές που συνηθίζονταν σε παλαιότερες εποχές.
- Οργάνωση εργαστηρίων με τη συμμετοχή ηλικιωμένων της κοινότητας για τη μετάδοση γνώσεων σχετικά με παραδοσιακές μεθόδους καλλιέργειας και φροντίδας φυτών.

Δημιουργία Θεματικών Χώρων που αντικατοπτρίζουν την τοπική κληρονομιά

Στόχος: Ο χώρος πρασίνου να λειτουργεί ως "υπαίθριο μουσείο".

Δράσεις:

- Κατασκευή παρτεριών ή μονοπατιών που αναπαριστούν το τοπικό τοπίο.
- Δημιουργία ειδικού χώρου για τη φύτευση φυτών που χρησιμοποιούνται σε τοπικά έθιμα ή γιορτές (π.χ. βασιλικός για θρησκευτικά δρώμενα).
- Αναπαράσταση ενός παραδοσιακού κήπου, όπως εκείνων που υπήρχαν στις αυλές των παλιών σπιτιών.

- **Εκπαιδευτικά Προγράμματα και Διασύνδεση με τη Διδασκαλία**

Στόχος: Ενσωμάτωση της ιστορίας και του πολιτισμού στη μαθησιακή διαδικασία.

Δράσεις:

- Δημιουργία διαθεματικών μαθημάτων, π.χ., σύνδεση της καλλιέργειας ελιάς με την ιστορία και τη μυθολογία.
- Εξερεύνηση της χρήσης φυτών στη λαϊκή ιατρική και μαγειρική, μέσα από διαδραστικά εργαστήρια.
- Ανάπτυξη δραστηριοτήτων δημιουργικής γραφής ή εικαστικών με θέμα τα παραδοσιακά φυτά και τις χρήσεις τους.

Η ενσωμάτωση της ιστορίας και του πολιτισμού στον χώρο πρασίνου ενισχύει την αίσθηση της τοπικής ταυτότητας και προάγει τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ παράλληλα εμπλουτίζει τη μάθηση και τη βιωματική εμπειρία των μαθητών.

2. Εμπλοκή της Κοινότητας στη Μαθησιακή Διαδικασία

Στόχος: Εμπλοκή όλων των μελών της σχολικής και τοπικής κοινότητας στη διαμόρφωση και τη συντήρηση του χώρου πρασίνου.

Δράσεις:

- Συνεργασία με Επαγγελματίες: Θα προσκληθούν κηπουροί, αγρότες και τοπιοτέχνες να συμμετάσχουν σε εργαστήρια και σεμινάρια, όπου θα μοιραστούν τις γνώσεις τους και τις πρακτικές τους με τους μαθητές.
- Διαγενεακή Γνώση: Πρόσκληση γονέων και ηλικιωμένων να μοιραστούν ιστορίες και μνήμες για παλιές καλλιέργειες. Οργάνωση εκδηλώσεων όπου οι μεγαλύτεροι σε ηλικία κάτοικοι θα μοιράζονται εμπειρίες και παραδοσιακές πρακτικές με τους μαθητές, ενισχύοντας τη διαγενεακή μάθηση.
- Εκπαιδευτικές Επισκέψεις: Οργανωμένες επισκέψεις σε τοπικές αγορές ή γεωργικές εκμεταλλεύσεις θα επιτρέψουν στους μαθητές να παρατηρήσουν και να συμμετάσχουν στις διαδικασίες καλλιέργειας και εμπορίας.
- Διασύνδεση με Ειδικούς: Πρόσκληση ειδικών σε θέματα περιβάλλοντος για να μιλήσουν σχετικά με τη βιωσιμότητα και τις οικολογικές πρακτικές, ενισχύοντας τη συνειδητοποίηση των μαθητών για τις περιβαλλοντικές προκλήσεις.
- Συνεργασία με τοπικούς συλλόγους και πολιτιστικές ομάδες για την παροχή πληροφοριών.
- Οργάνωση τοπικών εκδηλώσεων, όπως "Ημέρα Φύτευσης", που συνδυάζουν τη φροντίδα του κήπου με την αφήγηση ιστοριών και πολιτιστικών στοιχείων.

3. Οφέλη για την Τοπική Κοινότητα και την Ευρύτερη Κοινωνία

Οι δραστηριότητες που σχεδιάζονται στο πλαίσιο του προγράμματος "Πρασινίζω το σχολείο μου" μπορούν να προσφέρουν πολλαπλά οφέλη τόσο στην τοπική κοινότητα όσο και στην ευρύτερη κοινωνία. Αυτά τα οφέλη επεκτείνονται πέρα από τον ίδιο τον σχολικό κήπο, συμβάλλοντας στη διάχυση της γνώσης, στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης και στην προώθηση της βιωσιμότητας.

α. Διάχυση Γνώσης για την Οργανική Γεωργία

Προσδοκώμενα Οφέλη:

- Ενημέρωση της κοινότητας για τη σημασία της οργανικής γεωργίας και των βιώσιμων γεωργικών πρακτικών.
- Μεταφορά πρακτικών γνώσεων, όπως η κομποστοποίηση, η συγκαλλιέργεια και η χρήση φυσικών μεθόδων προστασίας των φυτών.

Δράσεις:

- Διοργάνωση εργαστηρίων και σεμιναρίων για γονείς, κατοίκους κ.α.

- Διανομή έντυπου και ψηφιακού υλικού για την εφαρμογή οργανικών πρακτικών στο σπίτι.

β. Καμπάνιες Ενημέρωσης

Προσδοκώμενα Οφέλη:

- Αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας.
- Ενίσχυση της κοινής προσπάθειας για τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος.

Δράσεις:

- Οργάνωση καμπανιών για τη μείωση της χρήσης πλαστικού, την ανακύκλωση και την προστασία της βιοποικιλότητας.
- Ενημέρωση για την αξία της φύτευσης αυτόχθονων φυτών και τη διατήρηση της τοπικής βιοποικιλότητας.

γ. Διασύνδεση με τη Βιομηχανία και την Επιχειρηματικότητα

Προσδοκώμενα Οφέλη:

- Ενίσχυση της συνεργασίας με τοπικές επιχειρήσεις που προωθούν βιώσιμες πρακτικές, όπως βιολογικά προϊόντα ή συστήματα ανακύκλωσης.
- Δημιουργία ευκαιριών για τους μαθητές και την κοινότητα να εμπλακούν σε κοινωνικές και περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες με επιχειρηματικό χαρακτήρα.

Δράσεις:

- Συνεργασία με τοπικές αγορές – π.χ. Ιδιοκτήτες φυτειών με βότανα.
- Δημιουργία μικρών κοινωνικών επιχειρήσεων που θα προωθούν τα προϊόντα του κήπου (π.χ., αποξηραμένα βότανα, φυσικά καλλυντικά).

δ. Προώθηση της Επανασύνδεσης Ανθρώπου-Φύσης

Προσδοκώμενα Οφέλη:

- Βελτίωση της ψυχικής και σωματικής υγείας μέσω της αλληλεπίδρασης με το φυσικό περιβάλλον.
- Ανάπτυξη μιας κουλτούρας σεβασμού και φροντίδας για τη φύση.

Δράσεις:

- Δημιουργία ενός ανοιχτού χώρου πρασίνου προσβάσιμου στην τοπική κοινότητα για περιπάτους, αναψυχή και περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Διοργάνωση εκδηλώσεων, όπως “Ημέρα Φύσης”, με δραστηριότητες που συνδυάζουν τη διασκέδαση με τη μάθηση.

ε. Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής

Προσδοκώμενα Οφέλη:

- Ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ των μελών της κοινότητας μέσα από κοινές δράσεις.
- Δημιουργία ισχυρότερων δεσμών μεταξύ διαφορετικών γενεών και κοινωνικών ομάδων.

Δράσεις:

- Συμμετοχή γονέων, παππούδων και γιαγιάδων σε διαγενεακές δράσεις στον κήπο.
- Ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων της κοινότητας σε δράσεις που προάγουν τη συμπερίληψη και την ισότητα.

στ. Εκπαιδευτική Ενδυνάμωση και Ενίσχυση της Καινοτομίας

Προσδοκώμενα Οφέλη:

- Δημιουργία ευκαιριών μάθησης για τους μαθητές και την κοινότητα μέσα από τη βιωματική εκπαίδευση.
- Ενθάρρυνση της καινοτομίας και της ανάπτυξης δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Δράσεις:

- Εργαστήρια για την κατασκευή συστημάτων άρδευσης ή τη χρήση τεχνολογιών στον κήπο.
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε βιολογικές φάρμες και οικολογικές επιχειρήσεις – π.χ. σε ελαιώνα που παράγει βιολογικό ελαιόλαδο.

Ζ. Προώθηση της Περιβαλλοντικής Βιωσιμότητας

Προσδοκώμενα Οφέλη:

- Βελτίωση του τοπικού περιβάλλοντος μέσω της αύξησης των χώρων πρασίνου.
- Δημιουργία ενός θετικού παραδείγματος που μπορεί να εμπνεύσει άλλες κοινότητες.

Δράσεις:

- Ανάπτυξη πρακτικών προτύπων που μπορούν να εφαρμοστούν και σε άλλες περιοχές.
- Διοργάνωση ενημερωτικών δράσεων για την κλιματική αλλαγή και τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος.

Η τοπική κοινότητα και η ευρύτερη κοινωνία θα ωφεληθούν από την ανάδειξη της σημασίας της βιώσιμης ανάπτυξης και της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Μέσα από αυτές τις δράσεις, η κοινωνία ενισχύει την αλληλεγγύη, την καινοτομία και τη σύνδεσή της με τη φύση, προάγοντας έναν τρόπο ζωής που εναρμονίζεται με τις ανάγκες του περιβάλλοντος.

Αυτές οι πρωτοβουλίες θα ενισχύσουν την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων γενεών και των μελών της κοινότητας, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη μιας πιο βιώσιμης και συνεργατικής κοινωνίας.

Συνεργασίες και συνέργειες

Προσδιορίστε τις συνεργασίες που προτίθεστε να αναπτύξετε με φορείς και οργανισμούς για τη δημιουργία, τη συντήρηση και την προστασία του χώρου πρασίνου (πχ οργάνωση εθελοντικών προγραμμάτων καθαρισμού και συντήρησης, συνεργασία με επαγγελματίες, επιστήμονες, γονείς κ.λπ., για ενημέρωση για τα είδη φυτών, τη διαδικασία φύτευσης, κηποπροστασίας, καλλιέργειας κ.λπ.)

Για τη δημιουργία, συντήρηση και προστασία του χώρου πρασίνου, είναι σημαντική η συνεργασία με διάφορους φορείς και οργανισμούς. Τέτοιες συνεργασίες μπορούν να προσφέρουν τεχνική υποστήριξη, εξειδικευμένες γνώσεις και την απαραίτητη συμμετοχή της κοινότητας. Συγκεκριμένα:

1. Συνεργασία με Τοπικές Αρχές: Δήμος Πάφου, Σχολική Εφορεία, Τμήμα Δασών

- Παροχή τεχνικής υποστήριξης και εξοπλισμού για τη δημιουργία και συντήρηση του χώρου πρασίνου.
- Παροχή υπηρεσιών για διαμόρφωση του χώρου πρασίνου.
- Διοργάνωση εθελοντικών προγραμμάτων καθαρισμού, φύτευσης και καλλωπισμού.
- Χορηγία φυτών
- Παροχή υλικών π.χ. κορμοί δέντρων, θρυμματισμένο ξύλο για εδαφοκάλυψη

2. Συνεργασία με Επαγγελματίες: Κηπουροί, τοπιοτέχνες, τοπογράφοι, αρχιτέκτονες, γεωπόνοι

- Προσφορά καθοδήγησης στη σχεδίαση και διαμόρφωση του χώρου.
- Επίβλεψη κατά τη φύτευση και την εγκατάσταση συστημάτων άρδευσης.
- Εξειδικευμένες συμβουλές για την επιλογή φυτών που ευδοκιμούν στο κλίμα της περιοχής.
- Διδασκαλία για τη σωστή περιποίηση και προστασία από παράσιτα.
- Παροχή υποδομών όπως παρτέρια, μονοπάτια κ.α.

3. Συνεργασία με Επιστήμονες και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Πανεπιστήμιο Νεάπολις

- Συνεργασία με φοιτητές και καθηγητές από τμήματα αρχιτεκτονικής τοπίου για την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων στον κήπο.
- Οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τους μαθητές.
- Ενημερωτικά προγράμματα για την κλιματική αλλαγή και τη σημασία του πρασίνου στα αστικά κέντρα.

4. Συνεργασία με Γονείς και Κοινότητα: Σύνδεσμος Γονέων, ΜΚΟ, Τοπικοί Καλλιεργητές, Τοπικές Επιχειρήσεις – Φυτώρια, Τοπικές Εταιρείες Ανακύκλωσης

- Διοργάνωση τακτικών εθελοντικών δράσεων για καθαρισμό και συντήρηση του χώρου.

- Περιβαλλοντικές ΜΚΟ (π.χ., Terra Cypria):
- Παροχή εκπαιδευτικού υλικού για μαθητές και κοινότητα.
- Ενεργή συμμετοχή σε δράσεις φύτευσης και συντήρησης.
- Οργάνωση εορταστικών εκδηλώσεων, όπως "Ημέρα Πράσινου", με τη συμμετοχή μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών.
- Διάχυση γνώσεων για παραδοσιακές καλλιέργειες.
- Παροχή δωρεάν ή εκπαιδευτικών φυτών, χώματος και εργαλείων.
- Εργαστήρια για τους μαθητές σχετικά με την επιλογή και φροντίδα φυτών.
- Ενημερωτικές εκστρατείες για την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση υλικών.

5. Εκπαιδευτικές Δράσεις

- Εκπαιδευτικές Επισκέψεις σε βοτανικούς κήπους, αγροκτήματα ή φυσικά πάρκα.
- Επισκέψεις σε οργανισμούς περιβαλλοντικής διαχείρισης για παραδείγματα καλών πρακτικών.
- Διοργάνωση Διαλέξεων με ειδικούς για θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, η διατήρηση φυσικών πόρων και η βιώσιμη γεωργία.
- Δημιουργία Εθελοντικών Προγραμμάτων
- Κάθε τάξη ή ομάδα μαθητών αναλαμβάνει την ευθύνη ενός συγκεκριμένου χώρου.
- Δράσεις Καθαριότητας: Τακτικές εθελοντικές δράσεις καθαρισμού του χώρου πρασίνου με τη συμμετοχή μαθητών, γονέων και τοπικών φορέων.

Η συνεργασία με αυτούς τους φορείς και οργανισμούς θα ενισχύσει τη βιωσιμότητα του έργου, θα προάγει την περιβαλλοντική συνείδηση και θα εδραιώσει το σχολείο ως κέντρο μάθησης και κοινωνικής προσφοράς.

Παράρτημα

Η αξιοποίηση του χώρου πρασίνου προσφέρει εξαιρετικές ευκαιρίες για δημιουργικές και βιωματικές δραστηριότητες που εμπλουτίζουν τη μάθηση. Αυτές οι δραστηριότητες όχι μόνο θα ενισχύσουν την περιβαλλοντική συνείδηση των μαθητών αλλά και θα εμπλουτίσουν την εκπαιδευτική εμπειρία τους με πρακτική και βιωματική μάθηση. Ο χώρος πρασίνου μπορεί να λειτουργήσει ως φυσικό εργαστήριο, στο οποίο οι μαθητές ανακαλύπτουν τη γνώση με βιωματικό τρόπο και ενισχύουν τη σύνδεσή τους με τη φύση και την περιβαλλοντική ευαισθησία. Όλες οι πιο κάτω εκπαιδευτικές προτάσεις, μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά να κατανοήσουν τη σημασία της περιβαλλοντικής προστασίας, να αναπτύξουν δεξιότητες ζωής και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους μέσα από τη φροντίδα του σχολικού τους περιβάλλοντος. Ακολουθούν προτάσεις για δραστηριότητες ανά μάθημα που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν στον χώρο πρασίνου του σχολείου μας:

1. Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη

- Συλλογή Απορριμμάτων: Οργανώνονται συστηματικά δράσεις καθαρισμού του χώρου πρασίνου μέσα από τις οποίες τα παιδιά μαθαίνουν για την ανακύκλωση και τη μείωση απορριμμάτων.
- Καλλιέργεια και Φροντίδα Κήπου: Φυτεύουν λουλούδια ή λαχανικά και μαθαίνουν για τις αρχές της βιολογικής καλλιέργειας.
- Παρατήρηση Οικοσυστήματος: Παρακολουθούν το οικοσύστημα του χώρου πρασίνου και μαθαίνουν για τη συμβίωση των φυτών και των ζώων.
- Αναγνώριση και Ταυτοποίηση Φυτών: Οι μαθητές μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα φυτά του κήπου και να γνωρίζουν την οικολογική τους σημασία.

- Δημιουργία Κήπου με Τοπικά Είδη: Φύτευση τοπικών φυτών που ενισχύουν τη βιοποικιλότητα.
- Επίβλεψη και Καταγραφή Αλλαγών: Τα παιδιά καταγράφουν τις αλλαγές στο περιβάλλον ανά εποχή.
- Δημιουργία Μικρού Οικοσυστήματος με Πειράματα: Μελέτη της αλληλεπίδρασης των φυτών και των εντόμων.
- Συλλογή και Ανάλυση Στοιχείων για την Ανακύκλωση: Μέτρηση και καταγραφή των απορριμμάτων στον χώρο πρασίνου.
- Διδασκαλία της σημασίας των δέντρων και των φυτών στο οικοσύστημα και στη βιοποικιλότητα.
- Οργάνωση μαθήματος όπου τα παιδιά θα μάθουν πώς να φυτεύουν και να φροντίζουν φυτά, ανακαλύπτοντας τις ανάγκες τους σε νερό, φως και θρεπτικά συστατικά.
- Πρόσκληση γεωπόνου και λειτουργού του Τμήματος Δασών για ενημέρωση/διδασκαλία.
- Συμμετοχή των μαθητών στη φύτευση, στη φροντίδα, στη συντήρηση και στην αξιοποίηση του σχολικού κήπου, αναθέτοντάς τους συγκεκριμένες αρμοδιότητες.
- Κατασκευή βοτανικών πινακίδων με τα ονόματα των φυτών και πληροφορίες για αυτά, ενισχύοντας τη γνώση και την αναγνώριση των ειδών.
- Ενασχόληση με την κομποστοποίηση. Τοποθέτηση κομποστοποιητών στον σχολικό κήπο.
- Πειραματισμός με βιολογικές μεθόδους κηπουρικής - πρακτικές δραστηριότητες στον κήπο.

2. Μαθηματικά:

- Μέτρηση και Γεωμετρία: Τα παιδιά μετρούν την περίμετρο του χώρου πρασίνου, το ύψος των δέντρων ή την απόσταση μεταξύ των φυτών, εφαρμόζοντας γνώσεις μέτρησης.
- Σχήματα και Συμμετρία στη Φύση: Εξετάζουν γεωμετρικά σχήματα και συμμετρία στα φύλλα, τα λουλούδια και άλλες φυσικές μορφές.
- Πρακτική των Ποσοστών και Κλασμάτων: Μετράνε και καταγράφουν πόσα είδη φυτών υπάρχουν στον κήπο και υπολογίζουν ποσοστά ή κλάσματα (π.χ., πόσο ποσοστό είναι τα λουλούδια από τα συνολικά φυτά).
- Υπολογισμός τους κόστους συντήρησης του χώρου
- Μέτρηση της ανάπτυξης των φυτών και παρουσίαση των στοιχείων σε πίνακες και κατασκευή γραφικής παράστασης.
- Σύγκριση της ανάπτυξης μεταξύ των διαφορετικών φυτών.
- Γραφική παράσταση η οποία θα δείχνει την θερμοκρασία του χώρου στη διάρκεια μίας μέρας. Σύγκριση των ημερών σε διαφορετικές εποχές.
- Υπολογισμοί με Φυσικά Υλικά: Χρήση φύλλων, βότσαλων ή ξύλων για πράξεις πρόσθεσης, αφαίρεσης, πολλαπλασιασμού και διαίρεσης.
- Δραστηριότητα Στατιστικής: Καταγραφή και στατιστική ανάλυση των ειδών φυτών στον χώρο πρασίνου.
- Δημιουργία Μοτίβων: Οι μαθητές χρησιμοποιούν φυσικά υλικά για να δημιουργήσουν μοτίβα και γεωμετρικά σχήματα.
- Ανάλυση Ανάπτυξης Φυτών: Οι μαθητές μετρούν την ανάπτυξη των φυτών κάθε εβδομάδα και υπολογίζουν τον μέσο όρο ανάπτυξης.

- Μέτρηση και Αναλογίες: Μετρήσεις διαφόρων φυτών και σύγκριση των αναλογιών μεταξύ τους, κατανοώντας την έννοια των ποσοστών.

3. Γλώσσα:

- Παρατηρώ και Γράφω: Τα παιδιά παρατηρούν τα φυτά, τα λουλούδια και τα δέντρα στον χώρο πρασίνου και στη συνέχεια γράφουν μια περιγραφή, ένα ποίημα ή μια ιστορία με βάση αυτά που είδαν.
- Λογοτεχνικές Συζητήσεις στη Φύση: Διαβάζουν αποσπάσματα από λογοτεχνικά κείμενα που περιγράφουν τη φύση και συζητούν για τις εικόνες και τα συναισθήματα που δημιουργούν.
- Θεατρικό Παιχνίδι: Ενθαρρύνονται να αναπαραστήσουν ιστορίες με ήρωες από τη φύση, ζώα ή φυτά.
- Δραστηριότητα φιλαναγνωσίας: Ανάγνωση παραμυθιού, ή διεξαγωγή οποιουδήποτε μαθήματος στον χώρο του κήπου.
- Αναζήτηση και επεξεργασία λογοτεχνικών κειμένων που αναφέρονται σε φυτά που έχουμε φυτέψει.
- Συγγραφή εκθέσεων, ποιημάτων ή ιστοριών με θέμα τον κήπο ή συγκεκριμένα φυτά που φυτεύτηκαν σ' αυτόν.
- Καταγραφή Ημερολογίου Παρατήρησης: Οι μαθητές καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις αλλαγές στη φύση, ενισχύοντας την έκφραση και την περιγραφική γραφή.
- Συγγραφή και Παρουσίαση Ποιημάτων: Εμπνεόμενοι από τα φυτά και τα ζώα, οι μαθητές γράφουν ποιήματα για τη φύση και τα απαγγέλλουν στους συμμαθητές τους.
- Συλλογή Λεξιλογίου από τη Φύση: Δημιουργούν λίστες λέξεων που σχετίζονται με τον κήπο και το φυσικό περιβάλλον, διευρύνοντας το λεξιλόγιό τους.
- Ανάγνωση και Ανάλυση Ιστοριών για τη Φύση: Ανάγνωση λογοτεχνικών κειμένων για τη φύση και συζήτηση για τα νοήματα και τους χαρακτήρες.
- Δημιουργία Λεζαντών για Φωτογραφίες: Οι μαθητές φωτογραφίζουν τη φύση και προσθέτουν περιγραφικές λεζάντες, καλλιεργώντας τη συνοπτική έκφραση.

4. Ιστορία:

- Μελέτη της ιστορίας και της σημασίας συγκεκριμένων φυτών που βρίσκονται στα πράσινα σημεία του σχολείου μας (δάφνες, μυρσίνες κ. λ. π), σύνδεση με τα ιδανικά του ελληνισμού, του ηρωισμού, της νίκης, της δόξας, κατ' επέκταση με τους εθνικούς ήρωες της περιοχής και τα μνημεία που έχουν δημιουργηθεί γύρω από το σχολείο προς τιμή τους (Ευαγόρας Παλληκαρίδης κ. α.)
- Ιστορικά Φυτά: Μαθαίνουν για φυτά που έχουν ιστορική σημασία στην Κύπρο, όπως η ελιά ή το κυπαρίσσι, και την χρήση τους από τους αρχαίους πολιτισμούς.
- Μυθολογία στη Φύση: Ανακαλύπτουν τη μυθολογική σημασία ορισμένων φυτών και δέντρων, και πώς αυτά σχετίζονται με κυπριακές παραδόσεις.
- Αρχαιολογικά Ευρήματα και Φυσικό Περιβάλλον: Συζητούν για το πώς το φυσικό περιβάλλον επηρέασε τις ιστορικές κοινωνίες της Κύπρου και την ανάπτυξή τους.

- Μελέτη της Ιστορίας της Κηπουρικής: Τα παιδιά μαθαίνουν πώς οι άνθρωποι καλλιεργούσαν στη Μεσόγειο και ποια φυτά χρησιμοποιούσαν.
- Επίσκεψη σε Τοπικά Φυτά με Ιστορική Αξία: Μελέτη παραδοσιακών φυτών, όπως η ελιά και το κυπαρίσσι, και η ιστορία τους.
- Δημιουργία Ημερολογίου με Αρχαίες Πρακτικές: Τα παιδιά καταγράφουν πρακτικές των αρχαίων Κυπρίων σε σχέση με τη φύση.
- Εκμάθηση για Αρχαίες Ελληνικές και Κυπριακές Μυθολογίες: Οι μαθητές διαβάζουν για μύθους που σχετίζονται με τη φύση.
- Δραστηριότητες Αναπαράστασης: Σκηνές από την καθημερινή ζωή των αρχαίων που αφορούσαν τη φύση αναπαριστώνται θεατρικά.

5. Οικιακή Οικονομία:

- Χρήση βοτάνων ή μυρωδικών του κήπου για την προετοιμασία παραδοσιακών παρασκευών ή αφεψημάτων αλλά και για την κατασκευή κομπρεσών για τον πυρετό.
- Μετρούν τη θερμοκρασία σε διάφορες επιφάνειες που εκτίθενται στον ήλιο και υπό τη σκιά των φυτών.
- Αξιολογούν με δοσμένα κριτήρια αυτές τις επιφάνειες και εξάγουν συμπεράσματα: Συμπεράνουν ότι τα φυτά μειώνουν τη θερμοκρασία.
- Γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα των χώρων πρασίνου (θερμομονωτικό στοιχείο, εξοικονόμηση ενέργειας, ενίσχυση ψυχικής υγείας, απορρόφηση βροχής, βελτίωση ποιότητας αέρα).

6. Φυσικές Επιστήμες:

- Παρατήρηση Ζωής: Παρατηρούν μικροοργανισμούς, έντομα ή φυτά, ανακαλύπτοντας στοιχεία του οικοσυστήματος και συζητούν για τη βιοποικιλότητα.
- Φωτοσύνθεση και Αναπνοή των Φυτών: Διερευνούν την έννοια της φωτοσύνθεσης και τη σχέση των φυτών με την παραγωγή οξυγόνου.
- Κύκλος Ζωής των Φυτών: Εξετάζουν τον κύκλο ζωής ενός φυτού και μαθαίνουν για την ανάπτυξη και αναπαραγωγή του.
- Διδασκαλία των βασικών αρχών της φωτοσύνθεσης, του κύκλου του νερού και του κύκλου διάφορων οικοσυστημάτων μέσω του κήπου.
- Δημιουργία Ένας "Κήπου Πεταλούδων": Οι μαθητές φυτεύουν φυτά που προσελκύουν πεταλούδες και μαθαίνουν για τις ανάγκες των εντόμων.
- Πειράματα με το Φως και τη Σκιά: Τα παιδιά παρατηρούν τις διαφορές στα φυτά που εκτίθενται σε διαφορετικά επίπεδα φωτισμού.
- Παρατήρηση Κύκλου Νερού: Οι μαθητές πειραματίζονται με την εξάτμιση και τη συμπύκνωση σε υπαίθριο περιβάλλον.
- Μελέτη Φυτών με Μεγέθυνση: Παρατήρηση φυτών και εντόμων με μεγεθυντικό φακό, ανακαλύπτοντας λεπτομέρειες και χαρακτηριστικά.
- Καταγραφή Καιρού: Οι μαθητές παρακολουθούν τις καιρικές αλλαγές, σημειώνοντας την επίδρασή τους στα φυτά και τα ζώα.
- Πραγματοποίηση δραστηριοτήτων παρατήρησης της φύσης, όπως η καταγραφή της ανάπτυξης των φυτών ή η παρακολούθηση της πανίδας που επισκέπτεται τον κήπο (μέλισσες, πεταλούδες, πουλιά κ. λ. π)

- Δομή του άνθους, επικονίαση, αναπαραγωγή στα φυτά
- Τροφικές σχέσεις των οργανισμών στα οικοσυστήματα, διαδικασίες της φωτοσύνθεσης
- Μικροσκοπική παρατήρηση των μερών του φυτού
- Δημιουργία χώρων με ανθοφόρα φυτά

7. Γεωγραφία

- Προσανατολισμός στον Χώρο: Μαθαίνουν για τον προσανατολισμό χρησιμοποιώντας την πυξίδα και ανακαλύπτουν τις κατευθύνσεις σε σχέση με τον χώρο πρασίνου.
- Το Κλίμα της Κύπρου: Συζητούν για το κλίμα της Κύπρου και πώς επηρεάζει τη βλάστηση, ενώ παρατηρούν τα φυτά που ευδοκούν σε αυτό το κλίμα.
- Παγκόσμιοι Χάρτες και Φυτά: Διερευνούν τη γεωγραφική προέλευση των φυτών που υπάρχουν στον χώρο, εντοπίζοντας τα σε χάρτες.
- Μελέτη Εδαφών: Οι μαθητές εξετάζουν τον τύπο εδάφους του κήπου και συζητούν τη σημασία του για τη βλάστηση.
- Προσανατολισμός με τη Χρήση Ήλιου και Σκιάς: Μαθαίνουν πώς να εντοπίζουν κατευθύνσεις, παρατηρώντας την κατεύθυνση της σκιάς.
- Παρατήρηση Τοπικών Ειδών: Οι μαθητές συγκρίνουν τα φυτά του σχολικού κήπου με είδη από άλλες περιοχές της Κύπρου.
- Αναζήτηση Στοιχείων Εδαφών και Φυτών: Χρήση χαρτών για την αναγνώριση διαφορετικών εδαφών και κλίσεων στην Κύπρο.
- Κατασκευή Χάρτη του Κήπου: Οι μαθητές φτιάχνουν έναν λεπτομερή χάρτη του κήπου, ενισχύοντας τη χωρική κατανόηση.

7. Εικαστικές Τέχνες:

- Κατασκευές: Δημιουργία καλλιτεχνικών έργων από ανακυκλωμένα υλικά και έκθεσή τους στον κήπο.
- Παρατήρηση και σχεδίαση εκ του φυσικού στους χώρους πρασίνου
- Κολάζ με φυσικά υλικά
- Σκίτσο και Ζωγραφική στη Φύση: Τα παιδιά παρατηρούν τον χώρο πρασίνου και ζωγραφίζουν τα δέντρα, τα λουλούδια και το τοπίο.
- Ζωγραφική και Κολάζ από Φύλλα και Λουλούδια: Δημιουργία έργων τέχνης με φυσικά υλικά.
- Καλλιτεχνικές Εκθέσεις στη Φύση: Οργάνωση μικρών εκθέσεων με έργα τέχνης εμπνευσμένα από το περιβάλλον.
- Κατασκευές με Υλικά της Φύσης: Δημιουργούν κατασκευές με φυσικά υλικά, όπως φύλλα, ξύλα και πέτρες, αναπτύσσοντας τη δημιουργικότητά τους.
Γλυπτική με Πηλό: Κατασκευάζουν γλυπτά εμπνευσμένα από τη φύση, όπως φύλλα ή καρπούς, και τα τοποθετούν στον χώρο ως μέρος της διακόσμησης.
Κατασκευή Γλυπτών από Φυσικά Υλικά: Δημιουργία γλυπτών ή ψηφιδωτών με φυσικά υλικά από το περιβάλλον.
- Φωτογραφία: Φωτογραφική απεικόνιση του κήπου σε διαφορετικές εποχές
Φωτογράφιση των ειδών που είναι φυτεμένα στον κήπο και δημιουργία ενός εικαστικού έργου βασισμένου σε συγκεκριμένη τεχνοτροπία.

➤ Διαγωνισμοί:

- Οργάνωση εικαστικού διαγωνισμού με θέμα «Ο κήπος των ονείρων μου» ή «Πώς φαντάζομαι τον κήπο του σχολείου μου ή «Στον κήπο του σχολείου μου εγώ...» ή «Γίνομαι δημιουργός της πράσινης αυλής του σχολείου μου»
- Διαγωνισμός με θέμα "Η καλύτερη φροντίδα του κήπου", ενθαρρύνοντας την ευγενή άμιλλα και τη συμμετοχή σε περιβαλλοντικές δράσεις.

8. Σχεδιασμός και Τεχνολογία:

- Κατασκευή Μικρών Καταλυμάτων για Έντομα: Οι μαθητές σχεδιάζουν και κατασκευάζουν "σπίτια" για έντομα χρησιμοποιώντας φυσικά και ανακυκλώσιμα υλικά, ενισχύοντας τη βιοποικιλότητα και παρατηρώντας τα έντομα που έλκονται από αυτά.
 - Δημιουργία Ανεμόμετρων και Βροχόμετρων: Σχεδιάζουν και κατασκευάζουν απλά εργαλεία για τη μέτρηση των καιρικών συνθηκών, όπως βροχόμετρα για τη συλλογή βροχής και ανεμόμετρα για την παρακολούθηση της ταχύτητας του ανέμου.
 - Δημιουργία Επίπλων Κήπου από Ανακυκλώσιμα Υλικά: Οι μαθητές σχεδιάζουν και κατασκευάζουν μικρά καθιστικά ή τραπέζια από ανακυκλώσιμα υλικά, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μαθήματα στον εξωτερικό χώρο.
 - Πειράματα Αειφόρου Ενέργειας: Κατασκευάζουν μικρές ηλιακές κατασκευές, όπως μικρούς ηλιακούς φούρνους ή φορτιστές, μαθαίνοντας πώς η ηλιακή ενέργεια μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διάφορες ανάγκες.
 - Κατασκευή Ξύλινων ή Πέτρινων Πινακίδων για τον Κήπο: Οι μαθητές δημιουργούν πινακίδες για τον κήπο με τις ονομασίες των φυτών και κατευθυντήριες πινακίδες, μαθαίνοντας τεχνικές χάραξης και ζωγραφικής.
 - Κατασκευή Μικρών Οικολογικών Θερμοκηπίων: Οι μαθητές δημιουργούν απλά θερμοκήπια με ανακυκλώσιμα υλικά, εξετάζοντας πώς η θερμοκρασία και η υγρασία επηρεάζουν την ανάπτυξη των φυτών.
 - Κατασκευή Δεξαμενής Νερού για Ζωάκια του Κήπου: Σχεδιάζουν και κατασκευάζουν ένα μικρό χώρο με νερό (δεξαμενή ή ποτίστρα) που θα προσελκύει πουλιά και μικρά ζώα, μαθαίνοντας για τις ανάγκες του τοπικού οικοσυστήματος.
 - Σχεδίαση και Κατασκευή Μίνι Φυτωρίου: Δημιουργούν έναν μικρό χώρο για την καλλιέργεια φυτών από σπόρους, παρακολουθώντας την ανάπτυξη τους και τη διαδικασία της μεταφύτευσης.
 - Δημιουργία Διαδραστικών Κατασκευών με Φυσικά Υλικά: Με τη χρήση ξύλου, πέτρας και άλλων φυσικών υλικών, οι μαθητές κατασκευάζουν διαδραστικά παιχνίδια (π.χ. σκακίερα ή επιτραπέζιο παιχνίδι σε μεγάλο μέγεθος) για τον υπαίθριο χώρο.

9. Μουσική

- Ακρόαση Ήχων της Φύσης: Αφουγκράζονται τους ήχους της φύσης και προσπαθούν να αναπαράγουν τους ήχους με μουσικά όργανα.
- Κατασκευή Μουσικών Οργάνων: Χρησιμοποιούν υλικά από τη φύση, όπως κλαδιά ή καλάμιες, για να δημιουργήσουν μουσικά όργανα.

- Μουσικές Παραστάσεις στην Ύπαιθρο: Οργανώνουν μικρές συναυλίες ή μουσικές δραστηριότητες στον χώρο πρασίνου, συνδυάζοντας τη μουσική με τη φύση.
- Δημιουργία Οργάνων από Φυτά: Κατασκευή οργάνων, όπως καλαμιώνες και μικρά τύμπανα.
- Μουσικά Διαλείμματα στη Φύση: Μουσικές ασκήσεις και τραγούδια στον χώρο πρασίνου.

10. Γυμναστική

- Αγώνες Ταχύτητας και Σκυταλοδρομίες: Τα παιδιά συμμετέχουν σε παιχνίδια και αγώνες στον χώρο πρασίνου, αναπτύσσοντας την αντοχή και την ευλυγισία.
- Γιόγκα και Χαλάρωση στη Φύση: Τα παιδιά κάνουν ασκήσεις γιόγκα ή χαλάρωσης, μαθαίνοντας πώς η φύση συμβάλλει στην ψυχική και σωματική ηρεμία.
- Πεζοπορία και Προσανατολισμός: Μέσα από δραστηριότητες προσανατολισμού και εξερεύνησης, τα παιδιά ενισχύουν την καλή φυσική κατάσταση και τη σύνδεση με το περιβάλλον.

Πιο κάτω παρατίθενται προτάσεις που δεν αφορούν απαραίτητα κάποιο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του Αναλυτικού Προγράμματος:

Προγράμματα Εθελοντισμού και Συνεργασίας

- Οργάνωση ημερίδας εθελοντισμού όπου οι μαθητές, οι γονείς και οι δάσκαλοι συνεργάζονται για τη φροντίδα του κήπου.
- Συνεργασία με Ειδικούς: Πρόσκληση γεωπόνων, βοτανολόγων ή περιβαλλοντολόγων για να βγουν μαζί με τους μαθητές στον κήπο και να τους ενημερώσουν.

Οικολογικά Προγράμματα και Διαγωνισμοί

- Πρόγραμμα Ανακύκλωσης: Συνδέουμε τη φύτευση με το πρόγραμμα ανακύκλωσης, που εφαρμόζεται στο σχολείο μας, διδάσκοντας τα παιδιά πώς να μειώνουν τα απορρίμματα και να φροντίζουν το περιβάλλον.

Περιβαλλοντικές Εκδρομές και Παρατηρήσεις

Εκδρομές: Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών σε φυσικά πάρκα, βοτανικούς κήπους ή φάρμες για να δουν τα παιδιά την εφαρμογή των γνώσεων τους στην πράξη.

Δημιουργία Περιβαλλοντικής Λέσχης

- Λέσχη Περιβάλλοντος: Δημιουργία λέσχης όπου οι μαθητές μπορούν να συζητούν για περιβαλλοντικά θέματα, να προτείνουν δράσεις και να αναλαμβάνουν έργα πρασινίσματος.
- Εκπαιδευτικά Σεμινάρια: Διοργάνωση εργαστηρίων ή σεμιναρίων με θέματα όπως η κηπουρική, η διατήρηση της βιοποικιλότητας και η κλιματική αλλαγή.

Αξιοποίηση της Τεχνολογίας

- Ψηφιακή Καταγραφή: Χρησιμοποίηση tablets ή υπολογιστών για καταγραφή της ανάπτυξης των φυτών και δημιουργία ψηφιακών ημερολογίων ή blogs για τον κήπο.
- Παρουσίαση των πράσινων σημείων του σχολείου στην ιστοσελίδα του και διασύνδεση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Πρασινίζω το σχολείο μου – Πρασινίζω τη γειτονιά μου».
- Εκπαιδευτικά Λογισμικά: Χρησιμοποίηση λογισμικών που σχετίζονται με τη βοτανική και την περιβαλλοντική εκπαίδευση για διαδραστική μάθηση.

Αναγνώριση και Βράβευση

- Πιστοποιητικά: Δίνονται πιστοποιητικά συμμετοχής στους μαθητές που συνείσφεραν στη συντήρηση ή στον εμπλουτισμό του κήπου, αναγνωρίζοντας την προσπάθειά τους.
- Ετήσια Βράβευση: Διοργάνωση ετήσιων τελετών βράβευσης για τους μαθητές που ξεχώρισαν για την περιβαλλοντική τους δράση.